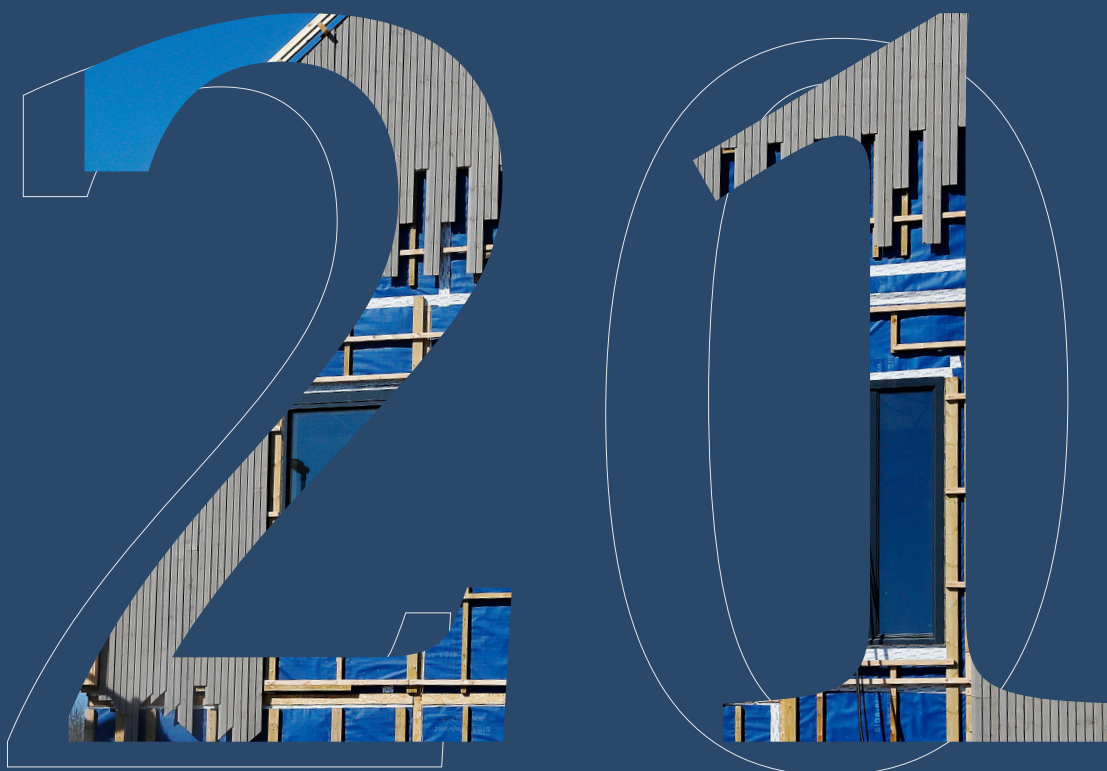

FORSVARSBYGG

ÅRSRAPPORT

2021

Innhold

1

RAPPORT FRÅ LEIAREN 4

2

INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG TAL 8

Dei store tala	10
Forsvarsbygg sitt samfunnsoppdrag	12
Organisasjon og leiing	12
Samarbeid med andre	13
Måla våre	13
Nøkkeltal	13
Organisasjonen	14
Vår plass i forsvarssektoren	15

3

ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT 16

Samla vurdering	18
Forsvarsbygg sitt målbilete	19
Mål R1	20
Mål R2	20
Mål R3	22
Mål R4	23
Rapport for ressursbruk	25
Bemannings situasjonen vår	26
Totale driftskostnader	27

4

STYRING OG KONTROLL 28

innleiing	30
Overordna vurdering av styring og kontroll	30
Mål- og resultatstyring	30
Risikostyring og intern kontroll	30
Riksrevisjonen	31
Kultur og integritetsbygging	31
Porteføljestyling	31
Digitalisering	31
Tryggleik og beredskap	32
Personvern og informasjonstryggleik	32
Inkludering i arbeidslivet	32
Innsats mot arbeidslivskriminalitet	32

5

FRAMTIDSUTSIKTER 34

Mål R1	36
Mål R2	36
Mål R3	37
Mål R4	37

6

ÅRSREKNESKAP 38

Leiingskommentar til årsrekneskapen for 2021	40
Prinsippnote til årsrekneskapen	41

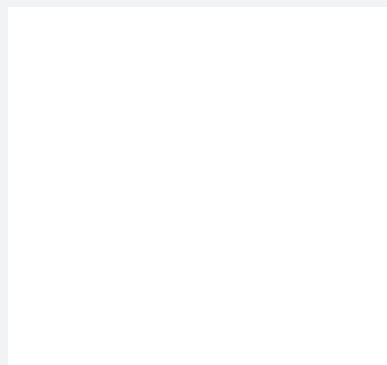
VI BYGGJER FORSVARSEVNE KVAR DAG

KAPITTEL 1

Rapport frå leiaren

Vi har sytt for gode leveransar til Forsvaret, og bidrege til berekraftige og kosteffektive leveransar som stør opp om behova forsvarssektoren har.

Rapport frå leiaren

Gode resultat i samhandling med Forsvaret

Forsvarsbygg har i 2021 levert effektive og operative eigedomar, bygg og anlegg til Forsvaret i tråd med Forsvaret og forsvarssektoren sine behov og rammene som er stilte til rådvelde. Trass i strenge restriksjonar på grunn av koronapandemien, har vi gjennomført tilnærma 100 prosent av produksjonsvolumet i investeringsverksemda. Vi har også lykkast med å drive planmessig og effektivt vedlikehald av forsvarssektoren sine eigedomar, bygg og anlegg innanfor den økonomiske ramma. Gjennom dette har Forsvarsbygg styrkt evna til forsvar og viljen til beredskap og bygd forsvarsevne kvar dag.

Eigedom, bygg og anlegg for god beredskap og auka operativ evne

Eigedom, bygg og anlegg er premissar for forsvar av Noreg i fred, krise og krig. I 2021 har vi vidareutvikla evna vår til å drifte eigedom, bygg og anlegg som er kravd for å stø opp om nasjonal og alliert trening og øving i Noreg. Erfaringane frå øvinga Polaris Gram har vi teke med oss i førebuingane til Cold Response 2022.

I 2021 gjennomførte vi byggjeprojekt for om lag fire milliardar kroner, til avtalt kvalitet og innanfor dei gjevne rammene. Vi overleverte 26 byggjeprojekt til Forsvaret, og vi er på veg til å realisere ambisjonen i langtidsplanen for investeringar i eigedom, bygg og anlegg.

Utvikling og verdibevaring av eigedomsporføljen

Med nesten 13 000 bygg og anlegg spreidde over heile landet, forvaltar vi Noregs største offentlege eigedomsporfølje. I 2021 har vi gjennomført 800 ordinære vedlikehaldstiltak, eit tal som er langt høgare enn fjoråret. Det er likevel ei utfordring å halde oppe tilstandsgraden på forsvarssektoren sin samla bygningsmasse. Forsvaret sin framtidige basestruktur, og tiltak som har mykje å seie for den samla operative evna og beredskapen i sektoren, har prioritert

når vi planlegg ressursinnsatsen. Forsvarsbygg vil utgreie kva for tilstandsgradar som bør stillast for dei ulike kategoriane for eigedom, bygg og anlegg, som grunnlag for Forsvarsdepartementet si fastsetjing av framtidig ambisjonsnivå for tilstandsgradar.

I 2021 selde vi forsvarseigedomar for 214 millionar kroner, som Forsvaret ikkje lenger har behov for. Salsinntektene består primært av sal av Perminalen i Tromsø og bustader. Forsvarssektoren har framleis behov for å avhende mykje eigedom, bygg og anlegg dei neste åra for å bidra til å finansiere forsvarsstrukturen i langtidsperioden. Dette vil også redusere eigedomsporføljen, slik at vi får ei betre utnytting av midlane til verdibevaring.

Forsvarsbygg har ansvaret for dei kulturhistoriske eigedomane, festningane og forta sektoren har. Nokre av desse er berre delvis i operativ bruk, men bidreg mykje til den historiske forståinga av samfunnsbetydninga av eit godt forsvar. Vi har fått i oppdrag å leie ei utgreiing for framtidig forvaltning av dei kulturhistoriske eigedomane forsvarssektoren har. Arbeidsgruppa består av representantar frå Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Statsbygg og Riksantikvaren. Utgreiinga skal gje regjeringa eit kunnskapsgrunnlag for å vurdere alternative løysingar til dagens forvaltning av dei kulturhistoriske eigedomane forsvarssektoren har.

Festningane hadde i 2021 2,6 millionar besøkjande. Sjølv om besøkstalet er lågt samanlikna med det vi kan kalle eit normalår, reknar vi det som godt med tanke på reiserestriksjonar og avlyste arrangement på grunn av koronapandemien.

Ein berekraftig forsvarssektor

Som den største offentlege eigedomsaktøren i Noreg har vi eit ansvar for å redusere klimaavtrykket i forsvarssektoren. Realiseringa av Forsvarsbygg sin miljøstrategi er ein viktig del av forsvarssektoren sitt

bidrag til at Noreg skal nå ei rekkje av FN sine berekraftsmål. I 2021 har vi gjennomført omfattande overvaking av miljøstatus for vatn, naturmiljø og støyutslepp frå skytefelt, flystasjonane og leirane våre. Framover vil vi jobbe med å vidareutvikle ein berekraftig og ressurseffektiv eigeidoms-portefølje, og styrkje arbeidet med berekraftige anskaffingar, for å redusere den samla klima- og miljøpåverknaden frå forsvarssektoren.

Med ei så kompleks verksemd som Forsvarsbygg driv, vil det kunne oppstå avvik. Vi har eit godt system for avvikshandtering, rettar opp i feil som er gjort og jobbar metodisk for at organisasjonen lærer av erfaringa. I året som har gått, har Forsvarsbygg handtert to større slike saker: Hogst av skog i eit kulturminneområde på Trandum og byggjeaktivitet for nært inntil og over grensa til eit verneområde på Evenes. Vi bruker erfaringane for å vidareutvikle Forsvarsbygg som organisasjon.

Med samfunnsoppdraget vårt følgjer også eit særskilt ansvar for å bidra til seriøsitet i arbeidslivet og førebygging og avdekking av arbeidslivskriminalitet. I 2021 har vi vorte støttemedlem i Fair Play Bygg, ein ideell organisasjon som jobbar for ein seriøs bygg- og anleggsbransje.

Vi bidreg til ein meir moderne og effektiv forsvarssektor

Forsvarssektoren skal modernisere og effektivisere med 2,3 milliardar kroner årleg frå 2024. Vi har sett oss høge ambisjonar for verksemdsutvikling, modernisering og effektivisering av eiga verksemd for å bidra til at forsvarssektoren når målet. Forsvarsbygg nådde effektiviseringskravet i 2021. Innføring av kategoristyring av anskaffingane våre vil vere sentralt i det vidare arbeidet, samtidig som vi stør resten av forsvarssektoren ved å stille viktige ressursar til disposisjon.

I Hurdalsplattforma har regjeringa slått fast at reinhaldstenester skal tilbakeførast til forsvarssektoren. Forsvarsdepartementet har gjeve Forsvarsbygg oppgåva med å konkretisere korleis ei tilbakeføring av reinhaldstenester skal gjerast. Vi ser fram til saman å finne løysingar som gjev forsvarssektoren gode og effektive reinhaldstenester.

Heilskapleg styring

Forsvarsbygg har levert eit godt økonomisk resultat innanfor rammene av forsvarleg forvaltning og krava sektoren har til haldningar, etikk og leiing. Internrevisjonen har vurdert at den overordna modnaden i Forsvarsbygg på styring og kontroll er formalisert, med element av etterleving. Denne vurderinga er uendra frå 2020, men det blir peika på at Forsvarsbygg har gjort ei rekkje vesentlege forbetringar i 2021, særskilt innanfor risikostyring og internkontroll. Riksrevisjonen hadde ingen merknader til rekneskapen til Forsvarsbygg i 2020.

Vi har i 2021 vist at eigeidom, bygg og anlegg er premisser for utviklinga av ønskt forsvarsstruktur, og at Forsvarsbygg er ein effektiv og viktig beredskapsorganisasjon for Forsvaret. Slik byggjer vi forsvarsevne og vilje til beredskap kvar dag.

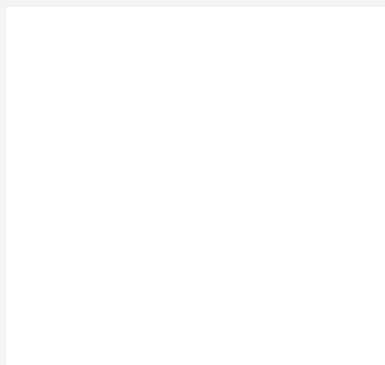

SVEIN THORBJØRN THORESEN
DIREKTØR FORSVARSBYGG

A large, stylized number '2' is the central graphic element. It is composed of a solid grey outer shape and a white inner shape with a thin grey outline. The number is positioned on the left side of the page, with the text centered over its right half.

KAPITTEL 2

Introduksjon til verksemda og tal

Forsvarsbygg er eit statleg forvaltningsorgan underlagd Forsvarsdepartementet. Vi utviklar, byggjer, driftar og avhendar eigedom for forsvarssektoren.

DEI STORE TALA 2021

10,7

Totale kostnader var
10,7 milliardar kroner

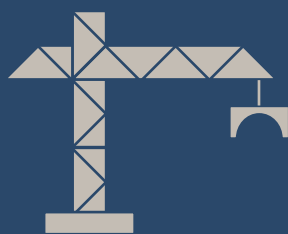
1 446

tilsette fordelt
på 1 395 årsverk

12 830

Talet på bygg og
anlegg vi forvaltar

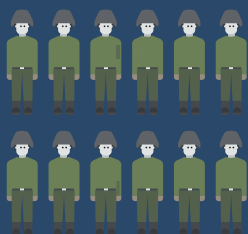
281

Aktive investerings-
prosjekt i ulike fasar

214

Forsvarsbygg selde forsvarseigedom
for 214 millionar kroner i 2021

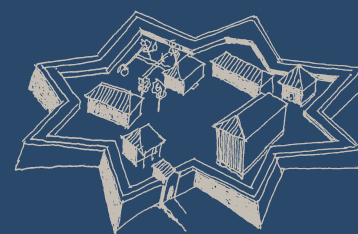

8 000

brukarar i
BASEN

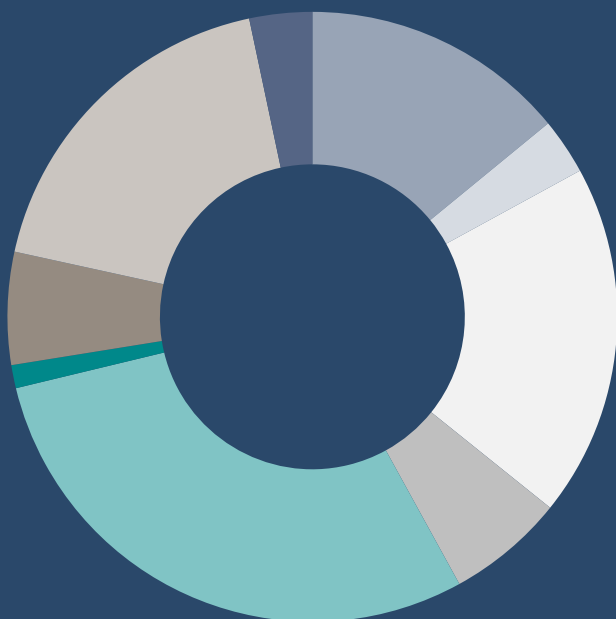
Vi avhenda 22 600
kvadratmeter. Totalt har
Forsvarsbygg avhenda
3,1 millionar kvadratmeter
sidan 2001

2,6

2,6 millionar menneske
besøkte festningane

Forsvarsbygg forvaltar ein bygningssmasse på **4 150 008** kvadratmeter

Fordeling av eigedomsmassen

●	Administrasjon- og stabsanlegg	14,1 %
●	Velferds- og fritidsanlegg	3,0 %
●	Forlegningar og messer	18,7 %
●	Bustader	6,2 %
●	Lager- og vedlikehaldsanlegg	29,2 %
●	Basisanlegg	1,2 %
●	Utdannings- og øvingsanlegg	6,0 %
●	Strids- og forsvarsanlegg	18,2 %
●	Andre eigedomar, bygg og anlegg	3,3 %

Forsvarsbygg sitt samfunnsoppdrag

Eit operativt og moderne forsvar er avhengig av tilgang til tidsriktige og funksjonelle eigedomar, bygg og anlegg. Dette er oppgåva til Forsvarsbygg. Vi bidreg til operativ kampkraft i forsvarssektoren ved at Forsvaret og andre etatar i forsvarssektoren har eigedom, bygg og anlegg som er løpande tilpassa behova deira. Forsvarsbygg er tett integrert med andre etatar i forsvarssektoren. Vi trenar og øver med Forsvaret, slik at vi har beredskap for å levere funksjonelle eigedomar, bygg og anlegg også i krise og krig.

Vi planlegg, byggjer, forvaltar og driftar

Forsvarsbygg varetek forsvarssektoren sine eigedomar, bygg og anlegg gjennom heile levetida for anlegget. Vi syter for alle oppgåver knytte til investeringsprosessen og til utvikling og bygging av ny eigedom, bygg og anlegg. Vi er ansvarleg for forvaltning, drift og vedlikehald, og vi avhendar eigedom sektoren ikkje lenger har behov for. Avhendinga omfattar alt frå sal til miljøopprydding og tilrettelegging for sivil bruk. Dette tilfører midlar til forsvarsbudsjettet og frittek forsvarssektoren for framtidig drifts- og oppryddingsansvar.

Vi vernar og sikrar bygg og anlegg

Forsvarsbygg ved Nasjonalt kompetansesenter for sikring av bygg (NKSB) er rådgjevaren forsvarssektoren og staten bruker for vern og sikring av eigedom, bygg og anlegg mot eksplosjonsulykker, terrorhandlingar, spionasje, sabotasje og annan kriminalitet. NKSB er det leiande miljøet i landet for å utvikle kunnskap og løysingar som bidreg til eit tryggare Noreg.

Vi tek vare på kulturminne og skaper nytt liv på historisk grunn

Forsvarsanlegg, festningar og fort har gjennom heile vår historie vore sentrale i forsvaret av landet og for utviklinga av lokalsamfunna dei var sette til å verne. Det er viktig for samfunnet å ta vare på denne historia og gjere henne tilgjengeleg for nye generasjonar. Den kulturminnefaglege rådgjevinga Forsvarsbygg har, bidreg til løysingar for å vareta kulturminneinteresser og sameine verneomsyn med optimal bruksfunksjon. Vi forvaltar og utviklar dei nasjonale festningane, og syter for at dei er tilgjengelege for publikum heile året.

Vi tek vare på miljøet

Forsvarsbygg har ansvar for å handtere miljøutfordringane i forsvarssektoren. Vi har den fremste kompetansen i landet på miljøutfordringar innanfor forureining og støy frå militær aktivitet og øvingar. Stadig meir spesialiserte krav for forsvarssektoren blir varetekne og oppfylte.

Nøakternt kostnadsnivå

Forsvarssektoren sine eigedomar, bygg og anlegg skal vere operativ og funksjonell, og samtidig nøktern. Forsvarsbygg vel kostnadseffektive løysingar både innanfor investeringar i ny og drift av eksisterande eigedomsmasse for å halde kostnadene på eit nøkternt nivå, slik at ressursar kan frigjerast til å styrkje kjerneverksemda Forsvaret driv.

Det er Forsvarsdepartementet som eig eigedomane i forsvarssektoren. Forsvarsdepartementet vedtek investeringar og korleis eigedom, bygg og anlegg skal nyttast og utviklast. Forsvarsbygg har ansvaret for å utvikle, byggje, vedlikehalde og drifte eigedom, bygg og anlegg som forsvarssektoren betaler leige for. Forsvaret er leigetakar og brukar, og prioriterer og stiller krav ut frå behova sine. Driftskostnadene blir finansierte gjennom forsvarssektoren sin husleigebaserte forvaltningsmodell, som er vedteken av Stortinget. Dette synleggjer kostnadene for eigedom, bygg og anlegg. Visjonen vår er å byggje forsvarsevne kvar dag.

Organisasjon og leiing

Forsvarsbygg er i dag den største offentlege eigedomsaktøren i Noreg. Vi varetek behova til Forsvaret gjennom planmessig vedlikehald og fornying av den totale eigedomsporføljen med 12 830 bygg og anlegg, på totalt 4 150 008 kvadratmeter bygningsmasse, fordelt over heile landet. Dei totale kostnadene for 2021 var på 10,7 milliardar kroner. Sidan 2001 har vi avhenda 3,1 millionar kvadratmeter ikkje føremålstenleg eigedom. Sal av eigedom har gjort at forsvarssektoren har fått tilbakeført 5,6 milliardar kroner netto til å styrkje den operative evna til Forsvaret. Vi har 1446 tilsette fordelt på 1395 årsverk. Vi er til stades der Forsvaret er, i 289 av dei 356 kommunane i landet. Hovudkontoret vårt er i Oslo.

Byggje- og rehabiliteringsprosjekta våre spenner breitt frå bustader, forlegningar og kontorbygg til vedlikehaldsfasilitetar for nye ubåtar og ny kampflybase med støttefunksjonar og infrastruktur. Framskoten base for

kampfly er etablert på Evenes, og på Værnes byggjer vi nytt forsyningsbygg til Forsvarets logistikkorganisasjon. I 2021 hadde vi om lag 280 større og mindre investeringsprosjekt i ulike fasar over heile landet. Vi investerer for om lag 3,5 milliardar kroner årleg.

Samarbeid med andre

Forsvarsbygg sine aktivitetar har ringverknader for innbyggjarar i heile Noreg, både i og utanfor Forsvaret. Vi har ei leiande rolle i byggje- og eigedomsbransjen i Noreg, og tek denne rolla på alvor gjennom høg kvalitet i anskaffingsprosessar og godt samarbeid med alle leverandørar. Vi har eit tett samarbeid med dei mange lokalsamfunna vi er til stades i, og legg til rette for tillit og god interaksjon mellom forsvarssektoren og lokalsamfunnet.

NØKKELTAL 2021

Indeksregulerte kroneverdiar for tidlegare år

År	2021	2020	2019	2018
Talet på årsverk	1 395	1 415	1 330	1 266
Samla tildeling post 01–99 (mill. kroner)	9 579	8 776	8 160	8 010
Utnytningsgrad post 01–29	92 %	95 %	112 %	106 %
Sum driftskostnader (mill. kroner)	6 700	6 230	6 619	6 802
Andelen investeringar	40 %	46 %	41 %	44 %
Lønsdel av driftskostnader	15 %	15 %	14 %	13 %
Lønskostnader per årsverk (heile tusen)	712	676	710	688
Seld forsvarseigedom for (mill. kroner)	214	231	330	725
Investeringsaktivitet i egne bygg og anlegg (mill. kroner)	3 926	3 668	2 976	2 825
Driftsresultat overført til Forsvarsdepartementet	-451	-432	-247	-229

Måla våre

Forsvarsbygg sine effektmål er *Berekraftige og kosteffektive leveransar som står opp om forsvarssektoren sine behov*. For å nå dette har vi fire resultatmål:

R1	Eit beredskapsklart Forsvarsbygg
R2	Framskaffing av berekraftig eigedom, bygg og anlegg
R3	Målretta og god forvaltning av eigedomar, bygg og anlegg i sektoren
R4	Profesjonell og heilskapleg rådgjeving

Dei seks interne måla våre blir varetekne av etatssjef og blir ikkje rapporterte til Forsvarsdepartementet.

- Effektive prosessar og brukarorienterte løysingar
- Tryggleik og innovasjon i samhandling
- Strategisk styring av eigedomsporteføljen gjennom integrerte planprosessar
- Motiverte og engasjerte medarbeidarar som skaper gode resultat
- Heilskapleg styring og kontroll
- Framtidsretta bruk av teknologi

Organisasjonen per 31.12.2021

DIREKTØR FORSVARSBYGG

SVEIN THORBJØRN THORESEN

ASSISTERANDE DIREKTØR

CAMILLA MATHIESEN

avdelingsdirektør KOMMUNIKASJON

FRODE VIK JENSEN

avdelingsdirektør PROSJEKT OG UTVIKLING

VIGDIS KAMPENES

avdelingsdirektør EIGEDOMSFORVALTNING

JAN ERIK JOHANSEN

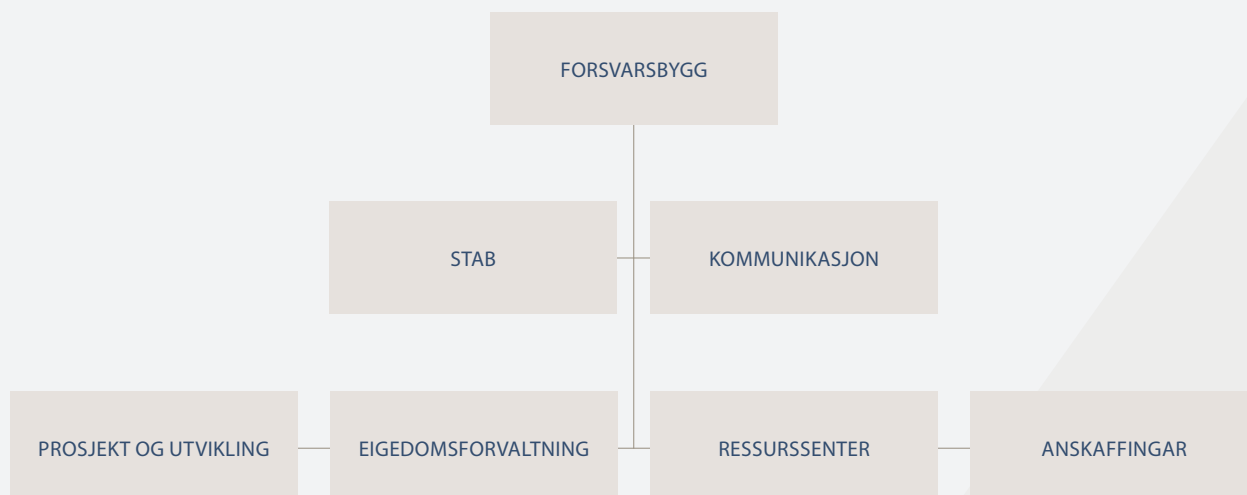
avdelingsdirektør RESSURSSENTER

LINN RÅLIEN WESTERSØ

avdelingsdirektør ANSKAFFINGAR

MARIT KRISTIANSEN

Vår plass i forsvarssektoren

STORTINGET

FORSVARSDEPARTEMENTET

ETATANE I FORSVARSEKTOREN

FORSVARET

FORSVARETS
FORSKINGS-
INSTITUTT

FORSVARSBYGG

FORSVARSMATERIELL

Forsvaret er Forsvarsdepartementet sin største underliggjande etat med ansvar for styrkeproduksjon og dei ulike våpengreinene.

Forsvarets forskingsinstitutt (FFI) har til føremål å drive forskning og utvikling for Forsvaret sine behov. FFI skal vere den politiske og militære leiinga i Forsvaret sin rådgjevar i faglege spørsmål innanfor instituttet sitt arbeidsområde.

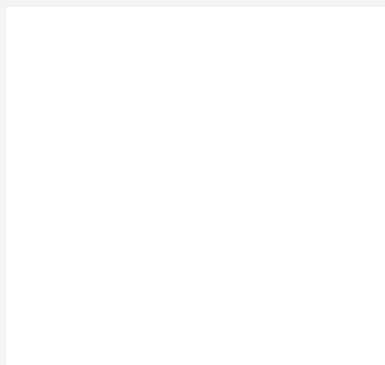
Forsvarsmateriell støt Forsvarsdepartementet og Forsvaret i planlegginga av framtidige nyanskaffingar av våpensystem og materiell.

Kjelde: Regjeringen.no

KAPITTEL 3

Årets aktiviteter og resultat

Forsvarsbygg har utnytta ressursane på ein god måte. Vi har i 2021 nådd effektiviseringskravet og har i all hovudsak levert eigedom, bygg og anlegg i tråd med langtidsplanen for Forsvaret 2021–2024. Porteføljen blir framleis ikkje vurdert å vere berekraftig.

Samla vurdering 2021

Vi har god måloppnåing på to av fire mål, og vurderer samla resultat til godt.

Ressursbruk

Dei totale kostnadene for 2021 var på 10,66 milliardar. Av dette er 6,70 milliardar driftskostnader og 3,96 milliardar investeringar i eigedom, bygg og anlegg. Vi har brukt midlane målretta på eigedom, bygg og anlegg gjennom berekraftige og kosteffektive leveransar som stør opp om behova i forsvarssektoren. Koronapandemien har i liten grad påverka resultatoppnåinga for 2021. Driftskostnadene var på 6,70 milliardar. Det er ein auke med 0,56 milliardar kroner frå 2020. Vare- og tenestekjøp utgjer 71,8 prosent av dei totale kostnadene i 2021, inkludert gjennomførte investeringar i eigedom, bygg og anlegg. Dette er ein auke på 1,7 prosentpoeng samanlikna med 2020. Andelen samla lønskostnader utgjer 12,2 prosent. Dette er ein reduksjon på 0,9 prosentpoeng. Avskrivningar på varige driftsmiddel utgjer 12,5 prosent, noko som er ein reduksjon på 0,7 prosentpoeng i forhold til fjoråret. Andre driftskostnader utgjer 3,5 prosent av totalkostnaden, ein nedgang på 0,2 prosentpoeng.

Rekneskapen

Kontantrekneskapen for 2021 viser 451 millionar kroner høgare driftsutgifter enn driftsinntekter. Dette er 315 millionar kroner mindre enn tillaten meirutgift på 767 millionar kroner, og årsresultatet på drift er dermed akseptabelt. For 2021 har Forsvarsbygg levert i tråd med målkravet til vinstrealisering.

Miljø

Som den største offentlege eigedomsaktøren i Noreg har vi eit ansvar for å redusere klimaavtrykket til forsvarssektoren. I løpet av året har vi teke i bruk klimagassberekningar i konseptfasen av byggjeprojekta for å gje eit betre avgjerdsgrunnlag for oppdragsgjevarane våre. Forsvarsbygg har bidrege til at forsvarssektoren har fått ei meir berekraftig forvaltning av eigedomsmassen ved å i all hovudsak ha fasa ut fossilt brensel til oppvarming. Anskaffingane våre skal aktivt stø opp om den gjeldande miljøstrategien for Forsvarsbygg.

Effekt for forsvarssektoren og samfunnet

I 2021 overleverte Forsvarsbygg 26 byggjeprojekt til Forsvaret. Det vart avslutta 57 prosjekt i 2021, til ein samla sluttkostnad på 1,8 milliardar kroner.

Vi deltok i øvinga Polaris Gram, der vi fekk trenast evna vår til leing av operasjonar og samvirke med sektoren. Erfaringane herifrå er brukte i førebuingane til Cold Respons 2022. Nokre av dei viktigaste prosjekta våre i 2021 var nye mannskaps- og befalsforlegningar på Evenes, og bygg og anlegg til Quick Reaction Alert for nye kampfly på Evenes. Værnes har fått eit nytt anlegg for forsyning av drivstoff, og på Ørland har vi overlevert eit nytt forsyningsbygg til Forsvaret. Vi har også inngått store entreprisekontraktar for byggjeprojektet til nye overvakingsfly på Evenes og i delar av prosjektporteføljen på Porsangermoen for Finnmark landforsvar. Vi har utført vedlikehald på bygningsmassen og prioritert eigedom, bygg og anlegg som blir vidareført i den framtidige basestrukturen til Forsvaret.

Vi bidreg til å skape nytt liv på historisk grunn ved å leggje til rette for aktivitet på dei nasjonale festningsverka. Festningane vart i 2021 besøkt av 2,6 millionar personar. Dette er ein liten auke frå 2020, og viser at vi trass i koronapandemien klarer å skape interesse for dei nasjonale festningsverka våre.

Vi avhendar eigedom som Forsvaret ikkje lenger skal bruke. Gjennom sal og miljøsanering bidreg vi til at tidlegare militære eigedomar blir tilgjengelege for ny sivil bruk. Etter at kostnader til riving, sikring og miljøsanering er trekte frå, leverte vi om lag 214 millionar kroner tilbake til forsvarsbudsjetta til bruk for høgare prioriterte føremål i forsvarssektoren. Avhending av eigedom bidreg også til å redusere dei samla driftskostnadene til eigedom, bygg og anlegg som forsvarssektoren har. At vi er til stades over store delar av landet, gjer oss til ein viktig bidragsytar for både lokal og nasjonal sysselsetjing. Forsvarsbygg har i fleire år samarbeidd med Skatteetaten om forsterka innsats mot arbeidsmarknadskriminalitet. I 2021 vart det gjennomført ikkje-varsla kontrollar på tre lokasjonar som avdekte konkrete avvik og forbetningsområde som blir følgde opp av Forsvarsbygg. Forsvarsbygg har også drive inn om lag 6,4 millionar kroner gjennom å hindre tilgang til byggjeplass før dokumentasjon på innbetalte skatte- og avgiftsrestansar ligg føre.

Dei digitale prioriteringane, som vart fastsette i verksemds- og digitaliseringsstrategien for 2020, er i løpet av 2021 vidareutvikla og innlemma i den strategiske planen til Forsvarsbygg. Digitalisering er grunnsteinen for effektiv drift, og fører til at vi kan nå målkrava for vinstrealiseringa.

Forsvarsbygg sitt målbilete

VURDERINGSKRITERIUM

- God
- Akseptabelt
- Ikkje akseptabelt
- Tryggingegradert

R1

EIT BEREDSKAPSKLART
FORSVARSBYGG

R2

FRAMSKAFFING AV
BEREKRAFTIG EBA

R3

MÅLRETTA OG GOD
FORVALTNING AV EBA
I FORSVARSSEKTOREN

R4

PROFESJONELL OG
HEILSKAPLEG RÅDGJEVING

R1

EIT BEREDSKAPSKLART FORSVARSBYGG

Forsvarsbygg skal stø opp om Forsvaret si operative evne og beredskap i tråd med dei krava som til kvar tid blir stilte gjennom instruksar og retningslinjer for sektoren innanfor området. I Forsvarsbygg skal støtta frå etaten til den operative evna og beredskapen til Forsvaret inngå som ein integrert del av verksemdsstyringa i Forsvarsbygg. Forsvarsbygg skal ha oppdaterte beredskapsplanar og gjennomføre relevante beredskapsførebuingar med grunnlag i definerte oppgåver, slik at etaten har ein fullt ut tilfredsstillande beredskap i samsvar med definisjonen av beredskapsklar gjeven att over. Forsvarsbygg skal delta i utvalde beredskapsøvingar etter føringar frå forsvarssjefen. Det skal gjevast prioritet til aktivitet som stør nasjonal og alliert operativ planlegging. Dessutan skal oppdrag innanfor tryggleik, med vekt på vern og sikring av eigeidom, bygg og anlegg i forsvarssektoren og til støtte for sivile styresmakter gjevast prioritet. Forsvarsbygg skal på oppdrag stø Forsvaret og andre etatar i arbeidet med å lage ei heilskapleg oversikt over status for vernetiltak, og implementere og/eller bidra til å implementere tiltak for dei skjermingsverdige objekta deira.

Samla vurdering av måloppnåing

Delar av rapporteringa på dette målet er tryggleiksgradert. Det er derfor berre eit ugradert utdrag som blir presentert i årsrapporten.

MÅLOPPNÅINGA ER TRYGGLEIKSGRADERT

I 2021 har Forsvarsbygg ytterlegare forsterka beredskapsorganisasjonen sin. Vi har tileigna oss auka kompetanse innan Forsvaret sitt planverk og prosessar, og har gjennomført ein avdelingsovergrepande planprosess og utvikla eit operativt planverk for Forsvarsbygg.

Store delar av 2021 har gått med til førebuingar til

Cold Response 2022 og har gjennom dette forsterka vårt samvirke med Forsvaret. Øving Polaris Gram 2021 har gjeve Forsvarsbygg gode innspel til vidareutvikling av evna vår til leing av operasjonar og samvirke med forsvarssektoren. Vi vil vidareutvikle det tette samarbeidet med forsvarssektoren i 2022.

Resultatkrav

Forsvarsbygg skal gjere nødvendige førebuingar og prioriteringar for å bli beredskapsklar i samsvar med gjevne krav og klartider.

Styringsparametrane i rapporteringsperioden har vore: Operativt planverk som er spegla i handlingsplanar i avdelingane, oppdaterte og signerte leveranseavtalar med kvar driftseining i Forsvaret og kompetent og beredskapsklar organisasjon.

AMBISJON 2021

Føremålet med styringsparametrane er å kvalitativt måle evna vår til å bidra til forsvarssektoren si operative evne og beredskap.

RESULTAT 2021

Måloppnåinga blir ikkje rapportert i årsrapporten då informasjonen er rekna for å vere skjermingsverdig.

|||||||

R2

FRAMSKAFFING AV BEREKRAFTIG EBA

Forsvarsbygg framskaffar berekraftige kapasitetar innanfor eigeidom, bygg og anlegg til Forsvaret i samsvar med vedteken struktur i samsvar med tildelingsbrevet til Forsvaret. Framskaffingar og fornying av eigeidom, bygg og anlegg skal skje kostnadseffektivt, tidsriktig og til avtalt kvalitet. Forsvarsbygg skal vere ein god rådgjevar for forsvarssektoren i val av løysingar for eigeidom, bygg og anlegg, basert på funksjonskrav og analyserer alternative løysingar. Desse

blir lagde fram for brukar med forslag til avgjerd. Måloppnåinga baserer seg på ei heilskapleg vurdering av Forsvarsbygg si evne til planlegging, rådgjeving og gjennomføring av vedtekte investeringsprosjekt, og Forsvarsbygg si disponering av årlege kontantrammer innanfor investering i eigedom, bygg og anlegg for å sikre forventade effekt i samsvar med investeringsplanen.

Samla vurdering av måloppnåing

VI LEVERER GODT PÅ MÅLET I 2021

Forsvarsbygg sine prosjektleveransar i 2021 har i hovudsak vore i tråd med vedtekte strukturutvikling for investeringsporteføljen i langtidsplanen for forsvarssektoren. Kontantramma for investering er nådd, og Forsvarsbygg har vore ein aktiv rådgjevar for Forsvarsdepartementet og Forsvarsstaben i planlegginga og styringa av investeringsporteføljen.

I 2021 overleverte Forsvarsbygg 26 byggjeprojekt til Forsvaret. Vi overleverte nye mannskaps- og befalsforlegningar på Evenes, og ferdigstilte bygg og anlegg til Quick Reaction Alert for nye kampfly på Evenes. Værnes har fått eit nytt anlegg for forsyning av drivstoff, og på Ørland har vi overlevert eit nytt forsyningsbygg til Forsvaret. Vi har også inngått store entreprisekontraktar for byggjeprojektet til nye overvakingsfly på Evenes og i delar av prosjektporteføljen på Porsangermoen for Finnmark landforsvar. Sju av dei totalt 26 prosjekta vi overleverte var forseinka, og har ført til behov for kompensatoriske tiltak. I tre av prosjekta fekk forseinkingane mindre konsekvensar for Forsvaret, trass i kompensatoriske tiltak. Det vart avslutta 57 prosjekt i 2021, til ein samla sluttkostnad på 1,8 milliardar kroner. Sett over dei siste tre åra frå og med 2019, utgjer likevel totalt terminerte prosjekt 99 prosent av opphavleg styringsramme. Dette vil seie at prosjekta over tid er leverte innanfor føresetnadene som er lagde til grunn i investeringsplanen og at det over tid ikkje har vore kostnadsoverskridingar for porteføljen som heilskap. For forsvarssektoren er effekten av dette at ambisjons-nivået i planverket for investeringar i eigedom, bygg og anlegg kan haldast ved lag.

Forsvarsbygg ferdigstilte 28 avgjerdsunderlag i 2021, inkludert fire konseptvalutgreiingar, og fekk 31 gjennomføringsoppdrag til eit samla kostnadsestimert på 2 milliardar kroner.

Vi leverte konsekvensutgreiingar for magasin for Forsvaret sine museum, oppgradering til LED-belysning, garasjering for 3. bataljon på Skjold og utflytting frå Kjeller. I dei to sistnemnde leverte Forsvarsbygg vurderingar av klimaavtrykket ved ulike alternativ.

Resultatkrav

| Styringsparameter R2.1

Byggjeprojekt levert til avtalt tid

Føremålet med styringsparametrar er at brukarane kan ta i bruk eigedom, bygg og anlegg i samsvar med gjeldande oppdrag.

AMBISJON 2021

90 prosent av prosjekta skal overleverast til brukar i samsvar med avtalt dato i gjennomføringsoppdraget.

RESULTAT 2021

Måloppnåinga er ikkje akseptabel.

Styringsparameter R2.1

2021

Byggjeprojekt levert til avtalt tid.

73 %

| Styringsparameter R2.2

Overlevering av prosjekt innanfor godkjend styringsramme

Føremålet med styringsparametrar er å måle avvik frå opphavleg styringsramme, målt frå gjennomføringsoppdrag, for total portefølje.

AMBISJON 2021

Prosjekta blir avslutta innanfor 100 prosent av samla styringsramme.

RESULTAT 2021

Måloppnåinga er akseptabel.

Styringsparameter R2.2

2021

Overlevering av prosjekt innanfor godkjend styringsramme.

102 %

|||||||

R3

MÅLRETTA OG GOD FORVALTNING AV EBA I FORSVARSSEKTOREN

Føremålet med målet er at all ressursbruk skal resultere i funksjonell eigedom, bygg og anlegg tilpassa brukarane sine behov innanfor best mogleg totaløkonomi, at utrangeringspotensiale blir synleggjort og at utrangert eigedom, bygg og anlegg blir avhenda (inkludert riving og miljøopprydding). Vidare skal planar og tiltak imøtekome dagens behov, samtidig som framtidige økonomiske, teknologiske og miljømessige behov blir dekte på ein forsvarleg måte, og ein tek vare på verdiane i eigedomsporteføljen. Dette inneber varetaking av bruksverdi, økonomisk verdi og verneverdi i samsvar med prioriteringskriterium avtalt med Forsvaret. Forsvarsbygg skal ha oversikt over eigedomsporteføljen til sektoren; medrekna behovs- og kapasitetsoversikt, tilstandsgrad og kvalitetssikra fornyingsbehov. Forsvarsbygg skal vere ein proaktiv eigedomsrådgjevar som gjev råd, utarbeider planar og gjennomfører tiltak som sikrar målretta, kostnads-effektiv og berekraftig ressursutnytting. I tillegg skal miljø- og samfunnsmessige konsekvensar av verksemda til Forsvaret innanfor området eigedom, bygg og anlegg blir vareteke.

Samla vurdering av måloppnåing

VI LEVERER AKSEPTABELT PÅ MÅLET I 2021

Forsvarsbygg varetek verdiane i eigedomsporteføljen for sektoren. Dette vil seie å halde ved lag bruksverdi, økonomisk verdi og verneverdi, med prioritet på bruksverdi for Forsvaret. Det overordna målet for Forsvarsbygg er at all ressursbruk skal resultere i funksjonell eigedom, bygg og anlegg som tilfredsstillar brukarane sine behov innanfor best mogleg totaløkonomi for sektoren.

Forsvarsbygg prioriterer tilgjengelege vedlikehalds-midlar til operativ eigedom, bygg og anlegg. I 2021 har vi gjennomført vedlikehald for 723 millionar kroner. 78,1 prosent av desse midlane er brukt på

planlagt vedlikehald. I tillegg er 79,8 prosent av husleigeinntektene allokert til drift og vedlikehald. Dette er høgare enn målet på 73 prosent. Forsvarsbygg leverer godt innanfor tildelte rammer ved at ein svært høg andel av husleigeinntekta blir brukt til drift og vedlikehald, i tillegg til at andelen planlagt vedlikehald er akseptabel.

Ålmenn verneplikt

Forsvarsbygg fekk i 2021 14,7 millionar kroner for å leggje til rette for ålmenn verneplikt. Av desse vart 4,7 millionar kroner overført frå 2020 for å fullføre eit av prosjekta frå i fjor på Madla. Tildelinga har i år ytterlegare auka kapasiteten på sanitæranlegg i skyte- og øvingsfelt og auka dusj- og toalettkapasiteten på Terningmoen og Madla. Neste års tiltak er avstemt med Forsvaret og er under planlegging.

Fossilt brensel

Forsvarsbygg har bidrege til at forsvarssektoren har fått ei meir berekraftig forvaltning av eigedomsmassen ved å fase ut fossilt brensel til oppvarming. Vi har dispensasjon på Bodø flystasjon ut 2022, og planlegg å vere ferdige med all utfasing av fossilt brensel seinast innan utløpet av dispensasjonsperioden.

Digitalisering

Forsvarsbygg er i gang med å digitalisere forvaltningsprosessane. Dette inneber blant anna å digitalisere eigedomsinformasjon slik at vi lettare kan nyttiggjere oss av informasjonen og jobbe mest mogleg effektivt.

Energi

Forsvarsbygg jobbar målretta med å redusere energiforbruket i forsvarssektoren. Dette gjer vi ved å gjere forsvarssektoren medviten på eige energiforbruk og gjennom fysiske tiltak på eigedom, bygg og anlegg. Energikostnadene til Forsvaret auka frå 472 til 726 millionar kroner frå 2020 til 2021. Årsaka er først og fremst auka straumprisar i 2021 samanlikna med fjoråret, men energiforbruket til Forsvaret har også auka. Forsvarsbygg samarbeider med Forsvaret for å etablere eit nytt energioppfølgingsystem, som skal gje oss eit betre grunnlag for å overvake energiforbruket og dermed drive ei meir effektiv energileiing.

Festningane

Festningane hadde i 2021 2,6 millionar besøkjande. Det er 100 000 fleire enn i 2020. Sjølv om besøkstallet er lågt samanlikna med eit normalår, reknar vi det

som godt med tanke på reiserestriksjonar og avlyste arrangement på grunn av koronapandemien. Forsvarsbygg har i 2021 utarbeidd ein rapport som tek føre seg potensialet festningane har for auka grad av sjølvfinansiering. Denne er ein del av arbeidet med å greie ut framtidig forvaltning av dei kulturhistoriske eigedomane forsvarssektoren har.

Resultatkrav

| Styringsparameter R3.1

Andel husleigeinntekter som blir brukte til drift, vedlikehold, eigarstyrt utvikling og utskifting av komponentar

Styringsparameteren måler kor stor andel av husleigeinntekta som er brukt til drift og vedlikehold av sektoren sine eigedomar, bygg og anlegg. Målt første gong i 2019.

AMBISJON 2021

Minimum 73 prosent av dei totale husleigeinntektene skal gå til verdibevaring av porteføljen.

RESULTAT 2021

Måloppnåinga er god.

Styringsparameter R3.1	2021	2020	2019
Andel av husleigeinntekter brukt til drift og vedlikehold	79,8 %	70,2 %	72,9 %

|||||||

R4

PROFESJONELL OG
HEILSKAPLEG RÅDGJEVING

Forsvarsbygg skal vere den EBA-faglege rådgjevaren for sektoren og på vegner av eigar sikre at brukarbehov blir tilfredsstilt innanfor best mogleg totaløkonomi. *Medrekna:*

- Støtte Forsvarsdepartementet, Forsvaret og sektoren elles med EBA-fagleg rådgjeving/utgreiingar i sektoren si langtidsplanlegging og gjennom-

føringsplanlegging, og dessutan sikre god samhandling i sektoren elles knytt til framskaffingar og fornying av EBA.

- Gje eigedomsfaglege råd som varetek brukarbehova, og samtidig gjev sektoren best mogleg kostnadseffektivitet og berekraftig ressursutnytting innanfor gjeldande rammevilkår.
- Råd skal vere heilskapleg i eit EBA-perspektiv der ein ser framskaffing, verdibevaring, drift og utrangering/avhending i samanheng. Det er berre ved ei heilskapleg tilnærming det er mogleg å finne gode løysingar som varetek Forsvaret sine behov, som bidreg til å effektivisere eigedomsporføljen og optimalisere framtidig drift. I tillegg skal vi vareta miljø- og samfunnsmessige konsekvensar av Forsvaret si verksemd innanfor EBA-området.
- Gjennom gode heilskaplege råd i analysar, moglegheitsstudiar og heilskaplege planar skal Forsvarsbygg vidareutvikle profesjonaliteten sin i rådgjevinga. I tillegg skal Forsvarsbygg sine rådgjevingsmiljø innan sikring av bygg, førebyggjande tryggleik, eigedomsjuridiske område og kulturminne vidareutviklast. Som ein del av utviklinga skal det aktivt søkjast tilbakemelding på brukar si oppleving av denne rådgjevinga

Samla vurdering av måloppnåing

VI LEVERER GODT PÅ MÅLET I 2021

Forsvarsbygg har i 2021 bidrege med rådgjeving inn i forsvarssektoren si langtidsplanlegging, investeringsplanlegging og gjennomføringsplanlegging. Vi har også levert eit stort tal utgreiingar initierte av Forsvarsdepartementet og Forsvaret. Rådgjevinga inngår som ein del av avgjerdsgrunnlaga for oppdragsgjevar for å bidra til kosteffektiv struktur-utvikling med realistiske kostnadsrammer.

Vi har også bidrege med rådgjeving innanfor verdibevaring av eigedomsporføljen i den framtidige strukturen i forsvarssektoren slik at sektoren kan få mest mogleg ut av rammene som er til rådvelde. I tillegg har vi utarbeidd og sendt fram ei rekkje prosjektidear for fornying av eksisterande bygg for å bidra til ei mest mogleg nøktern utvikling av eigedomsporføljen. Ved å auke andelen av fornyingsprosjekt er målet å dempe behovet for nyinvesteringar, og dermed oppnå ei meir berekraftig utnytting av ressursane. Forsvarsbygg har også analysert og gjeve råd om tiltak for balansering av investeringsplanen for langtidsperioden.

I 2021 etablerte vi ein metodikk for standardiserte LCA-vurderingar i konseptutgreiingar. Dette gjev oppdragsgjevarar og prosjekteigarar høve til å vurdere klimaavtrykk før val av konsept for framskaffingar av eigedom, bygg og anlegg. I 2022 vil vi implementere dette som ein del av alle konseptvalutgreiingar.

Å ta vare på Forsvaret sine skyte- og øvingsmoglegheiter på land og i sjø har mykje å seie for den operative evna. I 2021 har Forsvarsbygg bidrege med rådgjeving for å formalisere skytefelt i sjøområda og avklare rammevilkår for skyte- og øvingsfelt på land.

Forsvarsbygg har også levert strategisk rådgjeving til forsvarssektoren og andre offentlege etatar inn- anfor fagområda kulturminneforvaltning, miljø og berekraft, HMS og vern og sikring av bygg.

Resultatkrav

| Styringsparameter R4.1

Berekraftig rådgjeving

Styringsparameteren er ny for 2021, og vi har ikkje tilstrekkeleg grunnlag for å vurdere måloppnåinga for 2021. Forsvarsbygg har etablert metodikk for standardiserte LCA-vurderingar i konseptutgreiingar. Ambisjonen er å implementere dette som del av alle utgreiingar 2022.

| Styringsparameter R4.2

Strategisk rådgjeving

Etter avtale med Forsvarsdepartementet er brukarundersøkinga utsett til 2022. Gjennom gode tilbakemeldingar på rådgjevingsoppdraga våre, legg vi til grunn at råda har gjeve avgjerdsgrunnlag og meirverdi for oppdragsgjevarane våre. Brukarundersøkinga og oppdrags- og leveranse målingar vil vere viktige verktøy for å verifisere dette resultatmålet.

|||||||

Frå bygg og konstruksjonsarbeidet ved utbygginga på Evenes flystasjon.

FOTO: FORSVARET

Rapport for ressursbruk

Forsvarsbygg sine totale driftsinntekter var 6,70 milliardar kroner i 2021. I tillegg har vi nytta løyvingar på 3,96 milliardar kroner til finansiering av investeringa på eigedom, bygg og anlegg. Dette gjev ei total finansiering av årets ressursbruk på 10,66 milliardar kroner, ein auke på 0,89 milliardar kroner samanlikna med 2020. Auken kjem i hovudsak av sals- og leigeinntekter som har auka med 1 milliard kroner frå 2020, auka omsetning på brukarstyrte prosjekt mot Forsvaret og auka omsetning på forsyning.

Kostnader

Dei totale kostnadene for 2021 var 10,65 milliardar kroner¹. Av dette er det gjennomført investeringar i eigedom, bygg og anlegg for totalt 3,96 milliardar kroner, som er balanseført. Dei totale driftskostnadene for 2021 var 6,70 milliardar kroner. Det er ein auke med 0,56 milliardar kroner frå 2020. Årsaka til auken er 11,8 prosent auke i vare- og tenestekjøp, 4,0 prosent auke i andre driftskostnader, 3,3 prosent auke i avskrivningar og 1,9 prosent auke i lønskostnader.

Totale kostnader per innsatsfaktor

Vare- og tenestekjøp utgjer 71,8 prosent av dei totale kostnadene i 2021, dersom vi inkluderer gjennomførte investeringar i eigedom, bygg og anlegg. Dette er ein auke på 1,7 prosentpoeng samanlikna med 2020. Hovudårsaka til auken er auka energi-kostnader. Andelen samla lønskostnader utgjer 12,2 prosent. Dette er ein reduksjon på 0,9 prosent-poeng, og kjem av eit lågare tal årsverk enn i 2020. Avskrivningar på varige driftsmiddel utgjer 12,5 prosent, noko som er ein reduksjon på 0,7 prosentpoeng i forhold til fjoråret. Andre driftskostnader utgjer 3,5 prosent av totalkostnaden, ein nedgang på 0,2 prosentpoeng.

Ser vi bort frå av- og nedskrivningar relatert til investeringar i eigedom, bygg og anlegg, utgjer totale kostnader 9,33 milliardar kroner. Fordelt på innsatsfaktorane utgjorde vare- og tenestekjøp 81,9 prosent av dei totale kostnadene. Dette er ein auke på 1,2 prosentpoeng sett opp mot 2020. Løn utgjer totalt 13,9 prosent, ein reduksjon på 1,1 prosentpoeng, mens andre driftskostnader utgjer 4,0 prosent, ein auke på 0,2 prosentpoeng.

Totalt vare- og tenestekjøp fordelt på kontonivå

Det er i 2021 utgiftsført kostnader for vare- og tenestekjøp for totalt 8,01 milliardar. Av dette er 3,96 milliardar kroner balanseført. Vidare klassifisering av varekjøp viser at 83,9 prosent av varekjøpa er knytt til kjøp av tenester, 9,6 prosent til gjennomstrøymingskostnader og 6,5 prosent til direkte kostnader på drift. Av desse 6,5 prosent utgjer innleige 58 prosent. Alle vare- og tenestekjøp blir bokførte direkte på prosjekta i dei ulike produktområda.

Totale kostnader per produktområde²

Totalt er det kome på kostnader på 4,09 milliardar kroner til løyvingfinansierte produktområde i 2021. Det utgjer 38,4 prosent av dei totale kostnadene, ein reduksjon på 6,2 prosentpoeng frå 2020. Reduksjonen skriv seg frå reduserte løyvingar til investeringsporteføljen. Oppdragsfinansierte kostnader på 0,74 milliardar kroner utgjer 6,9 prosent av dei totale kostnadene, og har auka med 2,6 prosentpoeng samanlikna med fjoråret. Årsaka er auka oppdragsmengd til NATO-prosjekt.

Kostnader knytte til husleigeavtalane for 2021 er på 3,11 milliardar kroner og utgjer 29,2 prosent av dei totale kostnadene. Dette er tilnærma likt som fjoråret. Forsyningskostnadene på 1,04 milliardar kroner består i hovudsak av gjennomstrøymingskostnader og utgjer 9,8 prosent av dei totale kostnadene. Auken på 2,3 prosentpoeng frå 2020 kjem av auka energikostnader. I 2021 har Forsvarsbygg brukt 1,50 milliardar kroner til brukarstyrt utvikling og tilleggstenester i eigedomsdrifta. Dette utgjer 14,1 prosent av dei totale kostnadene og er ein auke frå 2020 på 1,2 prosentpoeng. Årsaka til auken er normal variasjon i behov frå Forsvaret. Kostnader forbundne med bustad og kvarter er på 0,12 milliardar kroner og utgjer 1,3 prosent av dei totale kostnadene. Dette er tilnærma uendra frå 2020.

- 1 Totale kostnader inkluderer aktiverte kostnader knytte til immaterielle eigedelar og varige driftsmiddel, og i tillegg avskrivningar.
- 2 Alle produktområda er knytte til egne avtaler, og kan ha ulike finansieringskjelder i statsrekneskapen.

Bemanningssituasjonen i verksemda

Årsverksutvikling

Ved utgangen av 2021 var det totalt 1446 tilsette og 1395 årsverk i Forsvarsbygg. Dette er ein nedgang på 3,6 prosent i talet på tilsette, som kjem av stram bemanningsstyring og høgare turnover. Av dei fast tilsette er 98,9 prosent tilsette sivilt, og 1,1 prosent er militære. Denne fordelinga har vore stabil i fleire år. Av den totale arbeidsstokken er 5,1 prosent tilsett i mellombelse stillingar. Dette er ein nedgang på 0,4 prosentpoeng frå 2020. Forsvarsbygg ligg godt innanfor landsgjennomsnittet, som i 2021 er 9,4 prosent i alle næringar. Deltidstilsette utgjorde tre prosent av arbeidsstyrken i 2021. Dette er ein auke på 0,1 prosentpoeng frå 2020, men likevel langt under landsgjennomsnittet. Vi har ikkje informasjon som tilseier at deltida er ufrivillig. Vi ser at hovudårsaka til mellombels deltidsarbeid er foreldrepermisjon, mellombels uføre og delvis AFP. Andelen tilsette i ordinære deltidsstillingar utgjer 0,4 prosent.

Samla turnover i 2021 var 9,6 prosent, ein auke på 2,1 prosent frå 2020. Turnover som kjem av eiga oppseiing er 7,2 prosent, som er ein auke på 2,5 prosent frå 2020.

Auken i turnover ser ut til å ha samanheng med auken i talet på utlyste stillingar i arbeidsmarknaden samanlikna med 2020.

Sjukefråvær

Sjukefråværet i Forsvarsbygg var i 2021 på 4,7 prosent, ein liten oppgang på 0,3 prosentpoeng frå 2020. Av dei 4,7 prosent er 2,9 prosent langtidsfråvær og 1,81 prosent korttidsfråvær.

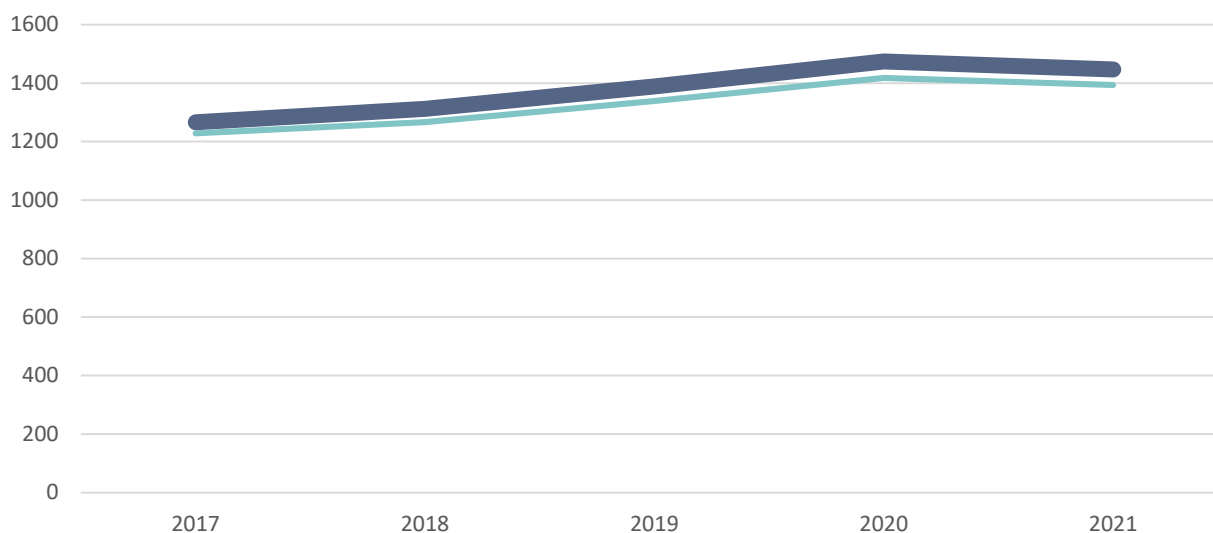
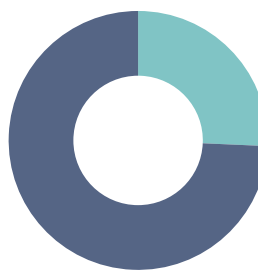
Ingen av avdelingane i Forsvarsbygg har eit sjukefråvær over 5,0 prosent, som er vårt interne mål for sjukefråvær. Vi har likevel sett ein jamn auke av sjukefråværet utover året. Korttidsfråværet auka meir utover hausten 2021, noko vi går ut frå skriv seg frå korona, sesongforkjøling og influensa.

Vi har jobba systematisk over tid med å utvikle gode sjukefråværsrutinar, og med opplæring av leiarar i vanskelege sjukefråværsaker og tiltak for inkluderande arbeidsliv. Forsvarsbygg sitt skreddarsydde HMS-kurs og leiaropplæringsprogram har også vore viktige faktorar i arbeidet. Høgt arbeidspress og ekstrabelasting som følgje av tiltaka rundt koronapandemien, er identifisert som risikofaktorar i 2021 på same måte som i 2020.

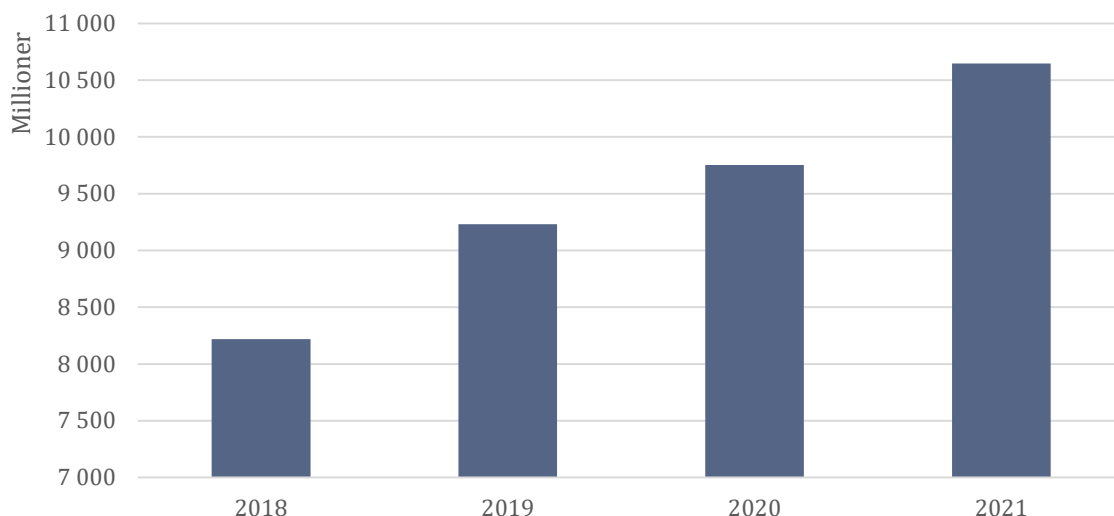
Talet på tilsette og årsverk

- Talet på tilsette **1 446**
- Talet på årsverk **1 395**

- 25,7 % **kvinner**
- 74,3 % **menn**

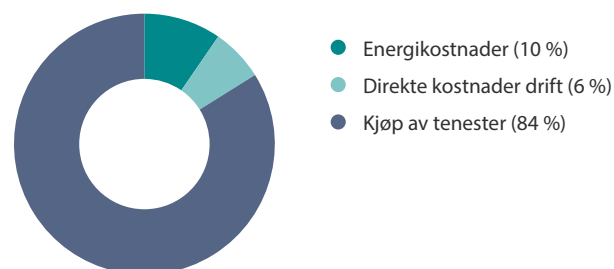
Totale driftskostnader i perioden 2018–2021

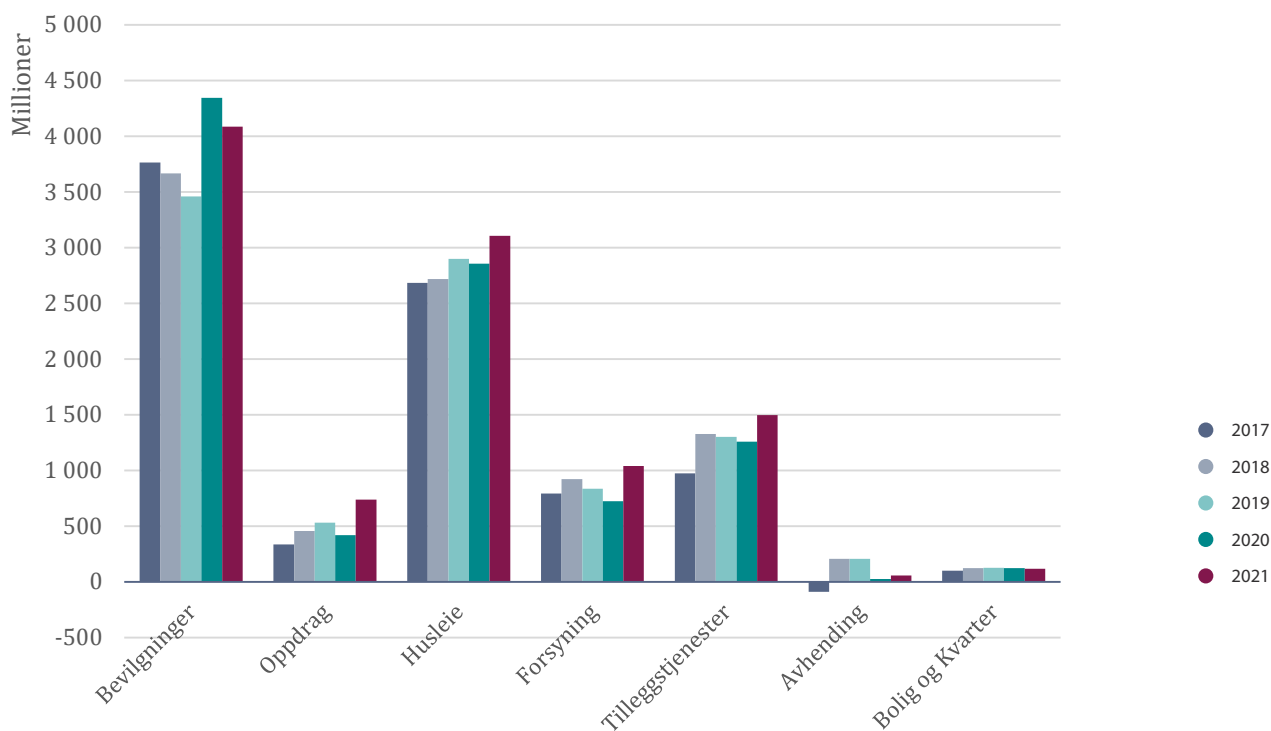
Totale driftskostnader per innsatsfaktor

Totalt varekjøp fordelt på kontonivå

Totalt kostnader per produktområde

KAPITTEL 4

Styring og kontroll

Styringa og kontrollen i Forsvarsbygg er tilpassa eigenarten, risikoen og vesentlegheita til verksemda.

Vi gjennomfører aktivitetar i tråd med Forsvarsdepartementet sine mål og prioriteringar, og med effektiv ressursbruk.

Ein kultur for kontinuerleg forbetring skal sikre effektive prosessar med høg kvalitet.

Innleiing

Forsvarsbygg har god styring og kontroll på verksemda. Forsvarleg forvaltning og kontinuerleg forbetring utgjer rammene for kulturbygging, organisering, effektivisering og styring av verksemda. Hovudstrukturen i verksemdsstyringa vår ligg fast, og er tilpassa verksemda i eitt- og fleirårig perspektiv. Vi har ein velfungerande økonomimodell, som saman med mål, resultat- og risikostyring, er navet i den overordna styringa vår.

Overordna vurdering av styring og kontroll

Internrevisjonen vurderer at den overordna modnaden i Forsvarsbygg på styring og kontroll er formalisert, med element av etterleving. Denne vurderinga er uendra frå 2019. Internrevisjonen skriv at Forsvarsbygg har gjort ei rekkje vesentlege forbetringar i 2021, særskilt innanfor risikostyring og internkontroll.

Kvaliteten og strukturen på risikostyringa er forbetra i 2021. Risikostyringa er ytterlegare integrert i verksemdsstyringa, slik at vi oppnår ei meir heilskapleg oppfølging.

Forsvarsbygg skal vere ei prosessdriven verksemd, og stadig fleire av arbeidsprosessane våre blir definerte og forbetra gjennom bruk av lean-baserte verktøy. I 2021 har vi styrkt rolla som prosesseigar for å sikre lik forståing av roller, ansvar og mynde. Vi har også fått på plass sentrale strukturar for eit målretta digitaliseringsarbeid. Det operative planverket for Forsvarsbygg er utvikla gjennom året. Dette gjev etaten eit godt styringsverktøy som vil utnyttast i vidareutviklinga mot eit beredskapsklart Forsvarsbygg.

Trass i enkelte hendingar av alvorleg art i 2021, opplever Forsvarsbygg at etablerte styring- og internkontrollprosessar er gode, sjølv om etterlevinga i desse hendingane har svikta. For å auke modnaden i styring og kontroll, vil Forsvarsbygg i 2022 sikre etterleving av implementerte forbetringar frå 2021. Dette skal vi gjere ved tett å følgje opp at forbetringane gjev ønskt effekt.

Mål- og resultatstyring

Forsvarsbygg sitt målbilete for langtidsperioden 2021–2024 viser korleis resultatata våre stør opp om effektmåla for forsvarssektoren. Målbiletet legg vekt

på berekraft i konkrete leveransar og rådgjeving i større grad enn tidlegare, og vi har fokus på mål-opnåing og effekt i eittårsperspektiv og for langtidsperioden. For å forsterke mål- og resultatstyringa, har Forsvarsbygg i 2021 integrert etaten sin prosess, styringssett og verktøy for verksemdsstyring og risikostyring. Styringsmål, styringsparameter, strategiske tiltak, oppdrag og strategisk risiko er samla i informasjonssystemet til leiinga, for å stø opp om heilskapleg risikobasert verksemdsstyring og rapportering. Risikobaserte strategiske tiltak, som stø opp under det overordna målbiletet, er identifisert og implementert gjennom året. I mål- og resultatstyringa analyserer vi årsak og verknad og følgjer tett opp risiko gjennom risikoreduserande tiltak. Dette har bidrege til betre måloppnåing i løpet av året.

Risikostyring og intern kontroll

Systematiske og regelmessige vurderingar av risiko er ein integrert del av styrings- og rapporteringsprosessane i Forsvarsbygg. Gjennom tidleg iverksetjing av risikoreduserande tiltak, blir kritisk risiko følgd aktivt opp, og bidreg til at vedtekne strategiar blir gjennomførte og fastsette mål og resultat oppnådde.

Forsvarsbygg har i 2021 etablert og operasjonalisert ein heilskapleg risikobasert internrevisjon- og kontrollplan for verksemda, inkludert metode for systematisk oppfølging og rapportering. Vidare har vi utarbeidd og implementert ein einskapleg metode med verktøy for oppfølging av internrevisjonar og modnadsvurderingar. Dei iverksette tiltaka er delelement i vidareutvikla rammeverk for internkontroll, som skal leggje til rette for ei auka integrering av kontrollmiljø, risikostyring og etterleving.

Prosess, forum og rapporteringsnivå for risikostyring sikrar at ansvarsområdet for heile etaten blir risikovurdert, analysert og handtert. I 2021 er risikostyring i leiinga sitt informasjonssystem ytterlegare tilpassa og implementert på tvers av seksjonar og regionar, i tillegg til at løysinga stør månadlege økonomiske risikovurderingar. Forsvarsbygg sin strategiske ambisjon har vorte risikovurdert i 2021, og det er gjennomført årleg oppfølging av risiko for misleg framferd. Forsvarsbygg internrevisjon har i sitt arbeid i 2021 ikkje identifisert uakseptabel risiko som ikkje har vorte handtert av Forsvarsbygg.

Riksrevisjonen

Forsvarsbygg fekk revisjonsbrev utan merknader frå Riksrevisjonen for rekneskapsåret 2020. Vi har dei seks siste åra levert rekneskap utan vesentlege feil og manglar.

Kultur og integritetsbygging

Forsvarsbygg legg kjerneverdiane sine tillit, ansvar, innsikt og integritet til grunn for all verksemd. Vi har eit høgt medvit om verdiane, og alle tilsette skal bruke verdiane som rettleiing til å ta gode val, i møte med kvarandre og omgjevnadene rundt oss. Integritet står sentralt i arbeidet vårt med å byggje ei felles etisk og haldningsmessig plattform. Viktige område og aktivitetar knytte til integritetsbygging inkluderer:

- Samfunnsansvaret er ein del av visjonen vår, og legg dermed føringer for dei strategiske satsingsområda våre og styringa av verksemda.
- Førebygging og avdekking av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.
- Likestilling, diskriminering og mangfald i Forsvarsbygg.
- Bruke Forsvarsbygg sine leiar- og medarbeidar-prinsipp i medarbeidarsamtalar.
- Jobbe systematisk med kulturbygging gjennom eigenopplæring og utviklingsprogram for leiarar og medarbeidarar.

I enkelte varslings saker er det indikasjonar på at verdi-ane våre ikkje er godt nok forankra i organisasjonen. Desse sakene tek vi på alvor. Vi er tilfredse med at det har vore ein nedgang i talet på kontaktar til varslingskanalen i 2021 og at talet er lågt i forhold til storleiken på verksemda. For ytterlegare å forsterke fokus på varsling og etterleving av det nye regel-verket for varsling i forsvarssektoren frå 2020, vil intern prosedyre for varsling i Forsvarsbygg oppdaterast og kommuniserast på tvers av verksemda i 2022.

Porteføljestyring

Forsvarsbygg ser framskaffing, verdibevaring, drift og avhending i samheng ved utvikling av eige- domsporteføljen. Det er berre ved ei heilskapleg tilnærming det er mogleg å finne gode løysingar som varetek Forsvaret sine behov og som bidreg til å effektivisere eigedomsporteføljen og optimalisere framtidig drift. Forbetra samhandling i den strate- giske portefølje-styringa vil ha ein positiv effekt på

leveransane frå Forsvarsbygg. Forsvarsbygg prioriterer derfor samhandling innanfor forsvarssektoren, total- forsvaret, eigedoms-bransjen og marknaden elles.

Forsvarsbygg har i 2021 vidareført ei tett og god samhandling med Forsvarsdepartementet, Forsvaret og andre etatar. Dette bidreg til koordinert struktur- utvikling, der ein sere personellutvikling, informa- sjons- og kommunikasjonsteknologi, materiell og eigedom, bygg og anlegg i samheng.

For å forbetre den strategiske porteføljestyringa internt i Forsvarsbygg, har vi etablert eit strategisk porteføljeforum som koordinerer, spreier kunnskap og metode om porteføljestyring, og syter for at riktig informasjon blir delt på tvers i verksemda. Vi har etablert eit årshjul for planprosessane og felles innsynsportal for produksjonsplanar, og på den måten forbetra den interne samhandlinga og den eigedomsfag- lege rådgjevinga i forsvarssektoren. Forsvarsbygg har i 2021 halde fram arbeidet med å digitalisere eigedoms- informasjon, medrekna digitalisering av kapasitetar, infrastruktur og bygningsinformasjonsmodellar. Digital informasjon om eigedom, bygg og anlegg gjev både god og tilgjengeleg oversikt over eksisterande bygningsmasse og betre kvalitet i registrerte data.

Digitalisering

Dei digitale prioriteringane som vart fastsette i verk- semds- og digitaliseringsstrategien for 2020, er i løpet av 2021 vidareutvikla og innlemma i den strategiske planen til Forsvarsbygg.

Forsvarsbygg har i 2021 implementert eit portefølje- kontor og forbetningsstyre som skal bidra til å forankre, koordinere og profesjonalisere gjennomføringa av forbetningsprosjekt. I tillegg har vi nyleg etablert eit digitaliseringsråd, som skal sikre ei systematisk tilnærming for implementering av Forsvarsbygg sitt digitale vegkart. Som ein del av arbeidet med å auke gjennomføringsevna, vart det i 2021 utvikla ein ny prosjektmetodikk for interne utviklingsprosjekt som byggjer på smidig metodikk. Denne metodikken passar godt inn i resten av forbetningsarbeidet vårt basert på lean og flyt i prosessar.

Tryggleik og beredskap

I 2021 har vi evaluert og ytterlegare justert trygg- leiks-organisasjonen for å stø opp om Forsvaret og

for å halde ved lag eit forsvarlig tryggleiksnivå for dei skjermingsverdige verdiane Forsvarsbygg forvaltar på vegner av samfunnet. I tillegg har leiinga i Forsvarsbygg gjennomført ei nyutvikla kurspakke innan tryggleik for leiarar i forsvarssektoren. Forsvarsbygg har vidareutvikla det operative planverket sitt i 2021. Dette for ytterlegare å stø opp om Forsvaret i fred, krise og krig.

Personvern og informasjons-tryggleik

Omsynet til personvern er også inkludert i prinsippa våre for informasjonsdeling. Personvernombodet i Forsvarsbygg opplever eit jamt tilfang av saker der verksemda ønskjer avklart spørsmål knytte til personvern og set dette i samanheng med eit aukande fokus på personvern og etterleving av personvernreglar på tvers av verksemda. Vi held fram med å følgje opp og tilpasse implementeringa av GDPR i 2022. Forsvarsbygg har i 2021 styrkt samarbeidet med nasjonale miljø for førebygging, detektering og handtering av cybertryggleikshendingar. Vidare har Forsvarsbygg styrkt tryggleiksorganisasjonen med nødvendig kompetanse slik at tryggleik og tillit blir bygd inn i valde digitale samhandlingsløysingar.

Inkludering i arbeidslivet

Forsvarsbygg har i 2021 gjennomført fleire tiltak for å styrkje arbeidet med inkludering i verksemda. Vi har utarbeid ein handlingsplan som danner grunnlaget for inkluderingsarbeidet vårt. Vi tek også del i traineeprogrammet i staten, slik at vi får tilgang til all kompetanse som finst i samfunnet samtidig som vi bidreg til å inkludere personar med nedsett funksjonsevne og hol i CV-en i arbeidsmarknaden.

I 2021 byrja våre to første trainear. Forsvarsbygg hadde som mål å rekruttere ytterlegare fem trainear i løpet av året. Éin trainee er tilsett, og vil byrje første tertial 2022. To rekrutteringsprosessar vart avslutta utan resultat fordi det ikkje var kvalifiserte kandidatar. Dei to resterande søknadsprosessane er utsette til 2022.

Talet på nyttilsetjingar i 2021 med nedsett funksjonsevne eller hol i CV-en var to personar i fast stilling og to personar i mellombelse stillingar. Dette utgjer 3,1 prosent av dei nyttilsette i 2021 samanlikna med 2,2 prosent i 2020. Det er under målsetnaden på 5 prosent. Erfaringa vår er at det er kvalifikasjonskravet som gjer

det krevjande å rekruttere personar frå målgruppa til faste stillingar.

Vi rapporterer kvar veke på kor mange med nedsett funksjonsevne eller hol i CV som blir kalla inn til intervju, og har i løpet av året hatt eit tettare samarbeid med NAV i samband med rekruttering. Forsvarsbygg har positive erfaringar med medarbeidarane som har vorte rekrutterte frå målgruppa, som vi vil ta med oss i det vidare inkluderingsarbeidet.

Innsats mot arbeidslivskriminalitet

Førebygging og avdekking av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er eitt av satsingsområda i Forsvarsbygg sin anskaffingsstrategi for 2019–2023. Vi har seriøsitetskrav i kontraktane våre, som er basert på dei tilrådde krava frå Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, Fellesforbundet, Byggenæringens landsforening og Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon i Noreg. Det blir blant anna stilt krav til løns- og arbeidsvilkår for tilsette, tilsette hos underentreprenørar og innleigde, maksimalt to ledd underentreprenørar, bruk av fast tilsette, faglærte handverkarar og lærlingar, medlemskap i StartBANK, innlevering av skattefullmakt, og rapportering til Brukerdialog Utland for heile kontraktkjeda der det er relevant. Entreprenøren og leverandøren er forplikta til å dokumentere at krava er innfridde, og skal kunne leggje fram dokumentasjonen på førespurnad. Dette gjev Forsvarsbygg høve til å kontrollere etterleving av regelverket for å sikre seriøsitet i bygge- og anleggsarbeid, medrekna at løn til den enkelte arbeidstakar er i samsvar med ålmenngjorte satsar, at arbeidstidsordningar er forsvarlege, at skattar og avgifter er betalte inn og at det blir brukt kvalifiserte arbeidstakarar med relevant opplæring. Forsvarsbygg har i fleire år samarbeidd med Skatteetaten om forsterka innsats mot arbeidsmarknadskriminalitet. Føremålet er å styrkje kunnskapen om skatte- og avgiftskriminalitet, utveksle opplysningar mellom etatane og gjennomføre kontroll av Forsvarsbygg sine leverandørkjeder. I 2021 vart det gjennomført ikkje-varsla kontrollar på tre lokasjonar som avdekte konkrete avvik og forbetningsområde som blir følgde opp av Forsvarsbygg.

I tillegg til kontrollane som har vorte utførte i samarbeid med Skatteetaten, er det gjennomført både rutinemessig kontrollverksemd og utvida undersø-

kingar av tips frå eksterne. For å fremje seriøsitet i Forsvarsbygg sine leverandørkjeder, blir det gjort rutinemessige vurderingar av utvida skatteattestar og kontrollar av løns- og arbeidsvilkår der risikoen for arbeidslivskriminalitet blir vurdert å vere høg. I 2021 har Forsvarsbygg drive inn om lag 6,4 millionar kroner gjennom å hindre tilgang til byggjeplass før dokumentasjon på innbetalte skatte- og avgiftsrestansar ligg føre. Det er elles gjennomført kontrollar på byggjeplass av at arbeidstakarane ber synleg HMS-kort, at dei er registrerte inn på byggjeplass og at korrekte opplysningar om dei kjem fram i oversiktslistar. Forsvarsbygg har også arbeidd med å forbetre rutine for inntakskontroll av entreprenørar i byggje- og anleggsprosjekt, der føremålet er oppfølging av lovpålagde krav som i hovudsak blir stilte i arbeidsmiljølova, anskaffingslova og utlendingslova.

I 2021 vart Forsvarsbygg støttemedlem i Fair Play Bygg, ein ideell organisasjon som jobbar for ein seriøs bygg- og anleggsbransje. Forsvarsbygg deltek også i eit samarbeidsforum saman med andre offentlege byggherreorganisasjonar, der vi deler erfaring og kompetanse.

A large, stylized number '5' is the central graphic element. It is rendered in a light gray color with a thin dark outline. The number is positioned on the left side of the page, with its right edge overlapping the text 'Framtidsutsikter'.

KAPITTEL 5

Framtidsutsikter

Den langsiktige måloppnåing i forsvarssektoren føreset at Forsvarsbygg utviklar berekraftige og kosteffektive leveransar som stør opp om behova forsvarssektoren har.

RESULTATMÅL R1

EIT BEREDSKAPSKLART FORSVARSBYGG

Funksjonelle eigedomar, bygg og anlegg er ein av premissane for den operative evna og beredskapen til Forsvaret. Forsvarsbygg skal heile tida vere beredskapsklart i tråd med krava i forsvarssektoren sine instruksar og retningslinjer. I langtidsperioden 2021–2024 vil vi halde fram den vidare utviklinga av eige operativt planverk gjennom blant anna øvingar med dei andre aktørane i forsvarssektoren. Dette gjeld særleg øvingane Cold Response 2022 og Polaris Gram 2022, som vil vere læringsarenaer for planlegging av øvingar i åra som kjem.

Forsvarsbygg skal også styrkje beredskapskompetansen og beredskapskulturen i organisasjonen og syt for at prioritert eigedom, bygg og anlegg har ein tilstandsom stør opp om beredskapsevna. Avtalar med Forsvaret, samarbeid med sivile aktørar og sivile kapasitetar skal styrkjast for å stø opp om beredskaps- og totalforsvarsevna.

RESULTATMÅL R2

FRAMSKAFFING AV BEREKRAFTIG EIGEDOM, BYGG OG ANLEGG

Framskaffing av berekraftig eigedom, bygg og anlegg skal stø opp om vidareutviklinga av basestrukturen for Forsvaret sine kapasitetar. For Luftforsvaret er framskoten base for kampfly etablert på Evenes, men det vil framleis gå føre seg eit arbeid for å fullføre komplette og permanente fasilitetar for nye maritime patruljefly. I tillegg vil vi jobbe med å fornye og vidareutvikle eksisterande kapasitetar på Ørland. Dei største framskaffingane vil vere knytte til hovudbase for maritime patruljefly på Evenes og til etablering av nye sensorar for luftovervaking. For Sjøforsvaret skal vi vidareutvikle Haakonsvern orlogsstasjon for ubåtvåpenet, og vidareutvikle Ramsund orlogsstasjon som Sjøforsvaret sin base i nord. Framskaffing av eigedom, bygg og anlegg til Finnmark landforsvar og vidareutviklinga av basestrukturen i indre Troms, vil vere hovudinnsatsen overfor Hæren i langtidsperioden.

Forsvarssektoren arbeider med å konkretisere og kvalitetssikre tiltaka som skal bidra til realisering av vedteken strukturutvikling. Sentrale investeringar i nye strukturutviklingstiltak ligg framleis i idé- og konseptfasen. Forsvarsbygg vil prioritere arbeidet med konseptval for framskaffing av eigedom, bygg og anlegg og forprosjekt for nye investeringsprosjekt.

Bygg- og anleggsnæringa har eit vesentleg klimaavtrykk. Som ein stor bestillar må Forsvarsbygg bidra til at framskaffing av eigedom, bygg og anlegg skjer på ein berekraftig måte. Forsvarsbygg skal arbeide for å auke fleksibiliteten og mobiliteten til bygga slik at levetida blir forlenga. Vi skal etterspørje innovasjon, påskjone gode miljøløysingar i anskaffingane våre og tilby oppdragsgjevar og prosjekteigar ei vurdering av klimaavtrykk før val av konsept.

Forsvarsbygg skal bidra til å hente ut vinstar i utgreiing, avgjerdslop og gjennomføring av prosjekt for framskaffing og fornying av eigedom, bygg og anlegg, som ein del av forsvarssektoren sitt program for modernisering og effektivisering. Vi skal oppnå vinstane gjennom innføring av ein prosjektmodell som blir tilpassa ulike kategoriar av investeringsprosjekt, gjenbruk og standardisering, flyt i prosjektgjennomføring og digitalisering.

RESULTATMÅL R3

GOD FORVALTNING AV EIGEDOMAR,
BYGG OG ANLEGG SOM TILHØYRER
FORSVARSEKTOREN

Forsvarsbygg skal sikre at egedomsporteføljen i forsvarssektoren er berekraftig og kostnadseffektiv. Dette skal vi gjere gjennom langsiktig verdibevarande forvaltning av egedomsporteføljen, der vi skal vareta bruksverdi, økonomisk verdi og verneverdi.

Det overordna målet med forvaltninga er at all ressursbruk skal skape funksjonell egedom, bygg og anlegg som tilfredstiller forsvarssektoren sitt behov og sikrar best mogleg totaløkonomi. Utfordringa er å møte behova med ein sektor i stadig utvikling og ein aldrande egedomsportefølje. Dette stiller høge krav til oss. Forsvarsbygg må forstå Forsvaret sine behov, auke innovasjonstakta og halde fram arbeidet med digitalisering for å bli ein meir proaktiv og effektiv forvaltar.

Forsvarssektoren står overfor store krav til vinstrealisering i tida framover der egedom, bygg og anlegg er eit viktig vinstområde. Forsvarsbygg vil som ein del av dette optimalisere bustad- og kvarterporteføljen. I tillegg vil Forsvarsbygg i større grad knyte ingeniørkompetansen til anskaffingsprosessane, for å bidra til auka konkurranse i marknaden og oppnå best mogleg avtalar. Vi skal også bidra til at Forsvaret utrangerer overflødig egedom, bygg og anlegg, slik at driftskostnader går ned og inntektene i forsvarssektoren kan aukast gjennom sal.

RESULTATMÅL R4

PROFESJONELL OG
HEILSKAPLEG RÅDGJEVING

Profesjonell og heilskapleg rådgjeving skal bidra til å betre leveransar innanfor dei andre resultatmåla for Forsvarsbygg. Rådgjevinga skal stø Forsvarsdepartementet, Forsvaret og sektoren elles, for å sikre at brukarbehov blir tilfredsstilt innanfor best mogleg totaløkonomi.

Forsvarsbygg skal vere ein proaktiv rådgjevar som sikrar målretta, kostnadseffektiv og berekraftig ressursutnytting. Miljø og andre samfunnsmessige konsekvensar av verksemda til Forsvaret innanfor egedom, bygg og anlegg skal varetakast. Forsvarsbygg skal sikre eit forsvarleg tryggleiksnivå i leveransane våre til forsvarssektoren for å vareta Forsvaret sine verdiar og den operative evna.

Forsvarsbygg skal stø departementet og Forsvaret med rådgjeving og utgreiingar i langtids- og gjennomføringsplanlegginga i forsvarssektoren. Råda våre skal vere baserte på god innsikt om forsvarssektoren, egedomsbransjen, og rolla vår som samfunnsaktør. Rådgjevinga skal vere heilskapleg og sjå framskaffing, verdibevaring, drift og utrangering og avhending i samanheng. Det er berre ved ei heilskapleg tilnærming det er mogleg å finne gode løysingar som varetek Forsvaret sine behov og som bidreg til å effektivisere egedomsporteføljen og optimalisere framtidig drift.

Kvaliteten i rådgjevinga skal styrkjast ved at interne spesialistmiljø, som miljøseksjonen, anskaffingar og nasjonalt kompetansesenter for sikring av bygg, er med tidleg i prosessane der handlingsrommet for gode løysingar er størst. I tillegg skal dialogen med leverandørmarknaden styrkjast for å utnytte kompetanse og innovative løysingar frå eksterne miljø. Effekten for forsvarssektoren vil bli berekraftige løysingar med riktig kvalitet, som varetek krav innanfor tryggleik og miljø, og i tillegg god totaløkonomi for sektoren.

Evaluering av Forsvarsbygg sin rådgjevingsfunksjon blir gjennomført som ei årleg brukarundersøking, oppdragsevaluering knytt til strategiske rådgjevingsleveransar og eigenevaluering. Tilbakemeldinga vil vere eit viktig grunnlag for vidare utvikling, både av leveransane våre og meir spesifikke rådgjevingsoppdrag.

A large, light gray, stylized number '6' is centered on the page. It has a thick, rounded stroke and a thin, dark outline. The number is partially overlaid by a white square on the left and another white square on the right. The text 'KAPITTEL 6' is positioned above the main body of the '6', and 'Årsrekneskap' is written across its middle.

KAPITTEL 6

Årsrekneskap

Forsvarsbygg avlegg rekneskap etter to finansielle rammeverk: Kontantrekneskap etter vilkåra i statsrekneskapen, og periodisert verksemdsrekneskap i samsvar med dei statlege rekneskapsstandardane (SRS).

Leiingskommentar til årsrekneskapen

Føremål

Forsvarsbygg vart oppretta i 2002 og ligg under Forsvarsdepartementet. Samfunnsoppdraget til Forsvarsbygg er planlegging, anskaffing, drift og avhending av forsvarssektoren sine eigedomar, bygg og anlegg (EBA) med føremål om å stø opp om målsetnaden om å etablere eit forsvar for tida vi lever i. I tillegg forvaltar Forsvarsbygg militære festningar med føremål om å skape nytt liv på historisk grunn. Årsrekneskapen utgjør del 6 i årsrapporten til Forsvarsbygg.

Stadfesting

Årsrekneskapen er avlagt i samsvar med vilkår om økonomistyring i staten med tilhøyrande rundskriv frå Finansdepartementet (R-115) og krav frå Forsvarsdepartementet i instruks om økonomistyring.

Forsvarsbygg avlegg rekneskap etter to finansielle rammeverk, det vil seie kontantrekneskap etter vilkåra i statsrekneskapen og periodisert verksemdsrekneskap i samsvar med dei statlege rekneskapsstandardane (SRS).

Rekneskapen gjev eit dekkjande bilete av Forsvarsbygg sine disponible løyvingar, rekneskapsførte utgifter, inntekter, eigedelar og gjeld.

Resultat etter SRS

Etter innføring av SRS 10 vil resultatet av aktivitetane i perioden alltid vere null, ettersom netto resultat av Forsvarsbygg sine transaksjonsbaserte inntekter reduserer den årlege inntektsføringa av løyving. Årsresultatet av transaksjonsbaserte inntekter, hovudsakleg avhending av fast eigedom og resultat frå eigedomsdrifta, utgjorde 211 millionar kroner og er fråtrekt årets inntektsføring av løyving.

Vurdering av løyvingerekneskapen

Dei samla løyvingane til Forsvarsbygg til drift og investeringar i 2021 var 9,579 milliardar kroner. Totalt er 95 prosent av tilgjengeleg ramme brukt i driftsåret og gjev samla sett eit mindreforbruk.

Totalt viser utgiftssida for driftskapittelet ei mindre-utgift på 517 millionar kroner, mens inntektssida viser ei mindreinntekt på 169 millionar kroner. Dette gje ei netto mindreutgift på 315 millionar kroner som vil bli søkt overført til 2022. Mindreforbruket kan forklarast ved fleire forhold, men er i hovudsak knytt til utsett framdrift på eitt øremerkt prosjekt.

For investeringskapittelet er det eit totalt mindreforbruk på 25 millionar, noko som er 1 prosent av tildelt ramme. Kapittel 4710 post 47, sal av eigedom, bygg og anlegg viser ei meirinntekt på 7,4 millionar kroner, der inntektskravet var 148 millionar kroner.

Mellomverande

Mellomverande med statskassa utgjorde per 31.12.2021 totalt 36,5 millionar kroner og består i hovudsak av krav knytte til skuldig skattetrekk og offentlege avgifter. Oppstillinga av artskonto-rapporteringa viser kva slags eigedels- og gjelds-postar mellomverande består av.

Tilleggsopplysningar

Riksrevisjonen er ekstern revisor og stadfestar rekneskapen for Forsvarsbygg. Årsrekneskapen er ikkje ferdig revidert per dags dato, men revisjonsmeldinga er venta å føreliggje i løpet av 2. kvartal 2022. Meldinga blir publisert på www.forsvarsbygg.no når dokumentet er offentleg.

Oslo, 07.02.2022

Svein Thorbjørn Thoresen,
direktør Forsvarsbygg

Prinsippnote til årsrekneskapen – for oppstilling av løyvingrapportering og artskontorrapportering

Årsrekneskap for statlege verksemdar er utarbeidd og avlagt etter nærare retningslinjer fastsette i vilkåra om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsrekneskapen er i samsvar med krav i vilkårs punkt 3.4.1, nærare vilkår i rundskriv R-115 frå Finansdepartementet av november 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsette av overordna departement.

Oppstillinga av løyvingrapporteringa og artskontorrapporteringa er utarbeidd med utgangspunkt i vilkåra i punkt 3.4.2.

Grunnleggjande prinsipp for årsrekneskapen:

- a. Rekneskapen følgjer kalenderåret.
- b. Rekneskapen inneheld alle rapporterte utgifter og inntekter for rekneskapsåret.
- c. Rekneskapen er utarbeidd i tråd med kontantprinsippet.
- d. Utgifter og inntekter er førte i rekneskapen med brutto beløp.

Oppstillingane av løyving- og artskontorrapportering er utarbeidd etter dei same prinsippa, men grupperte etter ulike kontoplanar. Prinsippa samsvarer med krav i vilkåra punkt 3.5 til korleis verksemdene skal rapportere til statsrekneskapen. Sumlinja «Netto rapportert til løyvingrekneskapen» er lik i begge oppstillingane.

Verksemda er knytt til staten si konsernkontoordning i Noregs Bank i samsvar med krav i vilkåra pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte verksemdar blir ikkje tilførte likviditet gjennom året, men har ein trekkrett på konsernkontoen sin. Ved slutten på året nullstiller ein saldoen på den einskilde oppgjærskontoen ved overgang til nytt år.

Løyvingrapporteringa

Oppstillinga av løyvingrapporteringa omfattar ein øvre del med løyvingrapporteringa og ein nedre del som viser behaldningar verksemda står oppført med i kapitalrekneskapen. Løyvingrapporteringa viser rekneskapstal som verksemda har rapportert til

statsrekneskapen. Det blir stilt opp etter dei kapitla og postane i løyvingrekneskapen verksemda har fullmakt til å disponere. Kolonnen samla tildeling viser kva verksemda har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for kvar statskonto (kapittel/post). Oppstillinga viser i tillegg alle finansielle eigarar og plikter verksemda står oppført med i kapitalrekneskapen til staten.

Mottekne fullmakter til å belaste kapittel/post hos ei anna verksemd (belastningsfullmakter) viser ikkje i kolonnen for samla tildeling, men er omtalt i note B til løyvingoppstillinga. Utgiftene knytte til mottekne belastningsfullmakter er bokførte og rapporterte til statsrekneskapen, og viser i kolonnen for rekneskap.

Gjevne belastningsfullmakter er inkluderte i kolonnen for samla tildeling, men blir ikkje bokførte og rapporterte til statsrekneskapen frå verksemda sjølv. Gjevne belastningsfullmakter blir bokførte og rapporterte av verksemda som har fått belastningsfullmakta og viser derfor ikkje i kolonnen for rekneskap. Dei gjevne fullmaktene kjem fram i note B til løyvingoppstillinga.

Artskontorrapporteringa

Oppstillinga av artskontorrapporteringa har ein øvre del som viser kva som er rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemdar og ein nedre del som viser eigarar og gjeld som inngår i mellomverande med statskassa.

Artskontorrapporteringa viser rekneskapstal verksemda har rapportert til statsrekneskapen etter standard kontoplan for statlege verksemdar. Verksemda har ein trekkrett på konsernkonto i Noregs Bank. Tildelingane er ikkje rapporterte som ei inntekt til statsrekneskapen og derfor ikkje viste som inntekt i artskontorrapporteringa.

Oppstilling av løyvingsrapportering

TAL I 1 000 KRONER

Utgifts- kapittel	Kapittelnamn	Post	Posttekst	Note	Samla tilde- ling *	Rekneskap 2021	Meirutgift (-) og mindreutgift
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	01	Driftsutgifter, kan overførast	A	5 887 566	5 396 213	491 353
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	47	Nybygg og nyanlegg, kan overførast	A	3 691 253	3 665 879	25 374
Sum utgiftsført					9 578 819	9 062 092	

Inntekts- kapittel	Kapittelnamn	Post	Posttekst	Note	Samla tildeling	Rekneskap 2021	Meirinntekt og mindre- inntekt (-)
4710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	01	Driftsinntekter	A	5 120 919	4 944 916	-176 003
4710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	47	Sal av eigeedom	A	148 432	155 823	7 391
5700	Inntektene til folketrygda	72	Arbeidsgjevaravgift			137 851	
Sum utgiftsført					5 269 351	5 238 590	

Netto rapportert til løyvingsrekneskapen

3 823 502

Kapitalkontoar

60079501	Noregs Bank KK /innbetalingar					5 412 844	
60079502	Noregs Bank KK /utbetalingar					-9 274 902	
724090	Endring i mellomverande med statskassa					38 557	
Sum rapportert						-	

Behaldningar rapportert til kapitalrekneskapen (31.12.)

Konto	Tekst	2021	2020	Endring
724090	Mellomverande med statskassa	-36 468	-75 025	38 557

* Samla tildeling skal ikkje reduserast med eventuelle avgjevne belastningsfullmakter (gjeld både for utgiftskapittel og inntektskapittel). Sjå note B Forklaring til brukte fullmakter og berekning av mogleg overførbart beløp til neste år for nærare forklaring.

Note **A** Forklaring av samla tildeling utgifter

TAL I 1 000 KRONER

Kapittel og post	Overført frå i fjor	Tildelingar i år	Samla tildeling
1710/01	262 616	5 624 950	5 887 566
1710/47	183 187	3 508 066	3 691 253
4710/01		5 120 919	5 120 919
4710/47		148 432	148 432

Note **B** Forklaring til brukte fullmakter og berekning av mogleg overførbart beløp til neste år

TAL I 1 000 KRONER

Kapittel og post	Stikkord	Meirutgift(-)/ mindreutgift	Utgiftsført av andre i samsvar med gjevne belastningsfullmakter(-)	Meirutgift(-)/ mindreutgift etter gjevne belastningsfullmakter	Meirinntekter / mindreinntekter(-) i samsvar med meirinntektsfullmakt	Omdisponering frå post 01 til 45 eller til post 01/21 frå neste års løyving	Innsparingar(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mogleg overførbart beløp berekna av verksemda
171001/ 471001	«kan overførast»	491 353		491 353	-176 003			315 350	10 322 078	315 350
171047/ 471047	«kan overførast»	25 374		25 374	7 391			32 765	6 657 366	32 765

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Kapittel 1710 post 01 og 4710 post 01

Inntektene til Forsvarsbygg frå utleige av eigedom, bygg og anlegg blir budsjetterte på kapittel 4710, post 01, mens utgiftene til varetaking av bygningsmassen blir budsjettert på kapittel 1710, post 01. Utgiftene vil vere høgare enn inntektene som følgje av at Forsvarsbygg får ulike øyremerkte løyvingar over drift. Forskjell mellom utgift og inntekt på dei enkelte postane kjem av utsett framdrift på eitt øyremerkert prosjekt (gradert) og ulik forfallsdato og oppgjersdato på utgåande og inngåande fakturaer i samband med årsskiftet. Totalt kjem det fram ei netto mindreutgift på 315,35 millionar kroner som vil bli søkt overført til 2022.

Kapittel 1710 post 47 og 4710 post 47

Mindreutgifta på 32,77 millionar kroner vil bli søkt overført til 2022. I sum mindreutgift er det teke omsyn til meirinntekt på 7,39 mill. som er rapportert på kapittel 4710 post 47 (avhending). Ved overføring til 2022 inngår beløpet i 1710 post 47.

Oppstilling av artskontorrapporteringa

	31.12.2021	31.12.2020
Driftsinntekter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Innbetalinger frå tilskot og overføringar	19 145	15 688
Sals- og leigeinnbetalningar	4 940 301	4 071 281
Andre innbetalningar	214 025	227 634
Sum innbetalningar frå drift	5 173 470	4 314 603
Driftsutgifter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Utbetalningar til løn	1 296 363	1 265 054
Andre utbetalningar til drift	4 182 365	3 769 458
Sum utbetalningar til drift	5 478 729	5 034 512
Netto rapporterte driftsutgifter	305 259	719 909
Investerings- og finansinntekter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Innbetaling av finansinntekter	342	118
Sum investerings- og finansinntekter	342	118
Investerings- og finansutgifter rapporterte til løyvingsrekneskapen		
Utbetaling til investeringar	3 655 600	3 291 819
Utbetaling av finansutgifter	836	605
Sum investering- og finansutgifter	3 656 436	3 292 424
Netto rapporterte investering- og finansutgifter	3 656 094	3 292 306
Innkrevjingsverksemd og andre overføringar til staten		
Innbetaling av skattar, avgifter, gebyr m.m.	-	-
Sum innkrevjingsverksemd og andre overføringar til staten	-	-
Tilskotsforvaltning og andre overføringar frå staten		
Utbetalningar av tilskot og stønader	-	-
Sum tilskotsforvaltning og andre overføringar frå staten	-	-
Inntekter og utgifter rapporterte på felleskapittel		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	-	-
Arbeidsgjevaravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	137 851	135 296
Nettoføringsordninga for meirverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	-	-
Netto rapporterte utgifter på felleskapittel	-137 851	-135 296
Netto rapportert til løyvingsrekneskapen	3 823 502	3 876 919
Oversikt over mellomverande med statskassa		
<i>Eigedelar og gjeld</i>	31.12.2021	31.12.2020
Krav på tilsette	33	275
Skuldig skattetrekk og andre trekk	-47 326	-44 949
Skuldige offentlege avgifter	10 826	-3 409
Avsett pensjonspremie til Statens pensjonskasse	-	-26 930
Differansar på bank og uidentifiserte innbetalningar	-	-11
Sum mellomverande med statskassa	-36 468	-75 025

Rekneskapsprinsipp

Verksemdsrekneskap avlagt i samsvar med dei statlege rekneskapsstandardane (SRS).

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjonsbaserte inntekter blir rekneskapsførte i samsvar med SRS 9; inntekter blir resultatførte når dei er opptente til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved sal av varer skjer på leveringstidspunktet og sal av tenester blir inntektsførte i takt med utføringa.

Inntekter frå løyvingar og inntekt frå tilskot og overføringar

Inntekt frå løyvingar og inntekt frå tilskot og overføringar blir rekneskapsførte i samsvar med SRS 10; inntekter blir resultatførte etter prinsippet om motsett samanstilling, som inneber at inntekt frå løyvingar og inntekt frå tilskot og overføringar blir resultatførte i takt med at aktivitetane som blir finansierte av desse inntektene, blir utførte. Det vil seie i same periode som kostnadene.

Bruttobudsjetterte verksemdar har ei forenkla praktisering av prinsippet om motsett samanstilling ved at inntekt frå løyvingar blir berekna som differansen mellom dei totale kostnadene i perioden og opptente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter frå tilskot og overføringar til verksemda. Ein konsekvens av dette er at resultatet av aktivitetane i perioden blir null.

Kostnader

Utgifter som gjeld transaksjonsbaserte inntekter, blir kostnadsførte i same periode som tilhøyrande inntekt. Utgifter som blir finansierte med inntekt frå løyving og inntekt frå tilskot og overføringar, blir kostnadsført i takt med at aktivitetane blir utførte.

Leigeavtalar

Verksemda har valt å nytte forenkla metode i SRS 13 om leigeavtalar og klassifiserer alle leigeavtalar som operasjonelle leigeavtalar.

Klassifisering og vurdering av anleggsmiddel

Anleggsmiddel er varige og monalege egedelar som blir disponerte av verksemda. Med varig meiner vi levetid som kan utnyttast, på tre år eller meir. Med stor meiner vi enkeltstående anskaffingar (kjøp) med anskaffingskost på 50 000 kroner eller meir.

Anleggsmiddel er balanseførte til innkjøpskost fråtrekt avskrivningar.

Kontorinventar og datamaskiner (PC-ar, tenarar m.m.) med utnyttbar levetid på tre år eller meir er balanseførte som eigne grupper. Anleggsmiddel blir nedskrivne til verkeleg verdi ved ei eventuell bruksending, om verkeleg verdi er lågare enn balanseført verdi.

Bygg og anlegg

Ved første gongs balanseføring blir bygg og anlegg verdsette til innkjøpskost. Bygg og anlegg blir avskrivne lineært over forventa levetid. Etterfølgjande kostnader blir lagde til den balanseførte verdien av driftsmiddelet eller balanseført separat når det er sannsynleg at framtidige økonomiske fordelar knytte til kostnaden vil tilflyte Forsvarsbygg og kostnaden kan målast påliteleg. Andre vedlikehaldskostnader blir resultatførte i den perioden dei tek til å gjelde. Når eit bygg og anlegg er vedteke selt, blir det gjort ei nedskrivning dersom forventa netto salsverdi er lågare enn bokført verdi.

NATO-finansierte bygg og anlegg

NATO-finansierte bygg og anlegg blir behandla på same måte som andre bygg og anlegg.

Tomter

Tomter balanseførast til innkjøpskost og avskrivast ikkje.

Anlegg under utføring

Prosjekt som representerer anlegg under utføring balanseførast til verdien av bokført produksjon for igangsette investeringar i bygg og anlegg. Inntektsføringa blir gjort i takt med at kostnadene kjem på. Det blir ikkje gjort nedskrivningar for risiko for tap, då prosjekta er fullfinansierte av staten.

Infrastruktur

Infrastruktur blir balanseført til kostpris på tidspunkt for anskaffing og registrert særskilt på anleggsnummer. Infrastruktur blir avskrive lineært over forventa levetid, og vurdert årleg for nedskrivingsbehov.

Andre anleggsmiddel

Andre anleggsmiddel blir verdsette til anskaffingskost og avskrivne over den forventa levetida til anleggsmiddelet. Kostnader forbundne med normalt vedlikehald og reparasjonar blir kostnadsførte i den perioden dei kjem på. Kostnader ved større utskiftingar og fornyingar som aukar levetida til driftsmidla vesentleg, blir balanseført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmiddel og kortsiktig gjeld

Omløpsmiddel og kortsiktig gjeld omfattar postar som forfell til betaling innan eitt år etter anskaffings-tidspunktet. Andre postar er klassifiserte som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmiddel vurderast til det lågaste av innkjøpskost og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld balanseførast til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar er oppførte i balansen til pålydande etter frådrag for avsetjing til forventa tap. Avsetjing til tap gjerast på grunnlag av individuelle vurderingar av dei enkelte fordringane.

Kapital tilhøyrande staten

Statens kapital utgjør nettobeløpet av eigedelar og gjeld i verksemda og går fram av rekneskapslinja for avrekningar i balanseoppstillinga. Bruttobudsjetterte verksemdar presenterer ikkje konsernkontoane i Noregs Bank som bankinnskot. Konsernkontoane inngår i rekneskapslinja avrekna med statskassa.

Statlege rammevilkår

Sjølvassurandørprinsippet

Staten opererer som sjølvassurandør. Det er følgeleg ikkje inkludert postar i balanse eller resultatrekneskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forplikningar.

Statens konsernkontoordning

Statlege verksemdar er omfatta av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordninga vil seie at alle innbetalingar og utbetalingar dagleg blir gjorde opp mot verksemda sine oppgjerskontoar i Noregs Bank. Verksemda blir ikkje tilført likvidar gjennom året, men har ein trekkrett på konsernkontoen sin. For bruttobudsjetterte verksemdar blir saldoen nullstilt på den enkelte oppgjerskontoen i Noregs Bank ved overgang til nytt rekneskapsår.

Resultatrekneskap

TAL I 1 000 KRONER

	Note	31.12.2021	31.12.2020
Driftsinntekter			
Inntekt frå løyvingar	1	1 394 246	1 902 059
Inntekt frå tilskot og overføringar	1	19 145	15 688
Sals- og leigeinntekter	1	5 093 004	4 015 354
Andre driftsinntekter	1	193 742	209 430
Sum driftsinntekter		6 700 136	6 142 532
Driftskostnader			
Varekostnader		4 046 778	3 584 669
Lønskostnader	2	993 522	940 608
Avskrivningar på varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	3,4	1 331 343	1 288 540
Nedskrivningar av varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	3,4	-	-
Andre driftskostnader	5	327 966	328 243
Sum driftskostnader		6 699 609	6 142 060
Driftsresultat		527	471
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	307	144
Finanskostnader	6	834	616
Sum finansinntekter og finanskostnader		-527	-471
Resultat av aktivitetar i perioden		-	-
Avrekningar og disponeringar			
Avrekning med statskassa (bruttobudsjetterte)	7	-	-
Sum avrekningar og disponeringar		-	-

Balanse

TAL I 1 000 KRONER	Note	31.12.2021	31.12.2020
EIGEDELAR			
A. Anleggsmiddel			
<i>I Immaterielle egedelar</i>			
Programvare og liknande rettar	3	14 527	7 712
Sum immaterielle egedelar		14 527	7 712
<i>II varige driftsmiddel</i>			
Tomter, bygningar og annan fast eigedom	4	39 354 068	39 401 647
Maskiner og transportmiddel	4	22 691	24 511
Driftslausøyre, inventar, verktoy og liknande	4	35 177	36 354
Anlegg under utføring	4	9 793 149	7 293 169
Infrastrukturegedelar	4	3 305 463	3 391 694
Sum varige driftsmiddel		52 510 548	50 147 376
<i>III Finansielle anleggsmiddel</i>			
Sum anleggsmiddel		52 525 075	50 155 088
B. Omløpsmiddel			
<i>I Behaldningar av varer og driftsmateriell</i>			
<i>II Krav</i>			
Kundekrav	8	149 484	115 886
Opptente, ikkje fakturerte inntekter	11	550 580	417 403
Andre krav	9	121 979	121 202
Sum krav		822 043	654 491
<i>III bankinnskot, kontantar og liknande</i>			
Sum omløpsmiddel		822 043	654 491
Sum egedelar		53 347 117	50 809 579

Balanse

TAL I 1 000 KRONER	Note	31.12.2021	31.12.2020
KAPITAL OG GJELD TILHØYRANDE STATEN			
C. Kapital tilhørende staten			
<i>I Verksemdskapital</i>			
<i>II Avrekningar</i>			
Avrekna med statskassa (bruttobudsjetterte)	7	52 167 213	49 751 592
Sum avrekningar		52 167 213	49 751 592
Sum kapital tilhørende staten		52 167 213	49 751 592
D. Gjeld			
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktingar</i>			
<i>II Anna langsiktig gjeld</i>			
<i>III Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	12	279 969	198 855
Skuldig skattetrekk		47 384	42 180
Skuldige offentlege avgifter		12 047	19 783
Avsette feriepengar		106 524	103 352
Motteken forskotsbetaling	11	43 026	58 227
Anna kortsiktig gjeld	10	690 955	635 589
Sum kortsiktig gjeld		1 179 904	1 057 987
Sum gjeld		1 179 904	1 057 987
Sum statens kapital og gjeld drift		53 347 117	50 809 579
Sum kapital og gjeld tilhørende staten		53 347 117	50 809 579

Note **1** Driftsinntekter

TAL I 1 000 KRONER	31.12.2021	31.12.2020
Inntekt frå løyvingar		
Inntekt frå løyvingar	1 605 579	2 092 068
-netto resultat avhending drifts- og transaksjonsbaserte inntekter *	-211 333	-190 009
Sum inntekt frå løyvingar	1 394 246	1 902 059
Inntekt frå tilskot og overføringar		
Tilskot Enova	19 145	15 688
Sum inntekt frå tilskot og overføringar	19 145	15 688
Sals- og leigeinntekter		
Salsinntekter	3 393 191	2 427 032
Leigeinntekter fast eigedom	1 699 813	1 588 322
Sum sals- og leigeinntekter	5 093 004	4 015 354
Andre driftsinntekter		
Vinst ved avgang anleggsmiddel	193 742	209 430
Sum andre driftsinntekter	193 742	209 430
Sum driftsinntekter	6 700 136	6 142 532

*Etter dei statlege rekneskapsstandardane bereknar ein inntekt frå løyvingar for bruttobudsjetterte verksemdar som differansen mellom kostnader i perioden og opptente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter frå tilskot og overføringar til verksemda. Konsekvensen er at resultatet av aktivitetane i perioden går i null. For informasjon om mottekne løyvingar, sjå oppstilling av løyvingrapportering.

Note 2 Lønskostnader

TAL I 1 000 KRONER	31.12.2021	31.12.2020
Løn	855 352	825 060
Overtid	56 811	57 833
Variable tillegg inkl. fleksitid ¹⁾	-403	1 435
Avgangsstimulerande tiltak	2 292	163
Feriepenger	112 152	108 451
Arbeidsgjevaravgift	138 092	136 428
Pensjonskostnader ²⁾	154 757	160 897
Løn balanseført ved eigenutvikling av anleggsmiddel ³⁾	-304 856	-333 364
Sjukepenger og andre refusjonar	-34 250	-30 273
Andre ytingar	13 574	13 978
Sum lønskostnader	993 522	940 608

Talet på utførte årsverk:	1 395	1 415
----------------------------------	--------------	--------------

1) Ny rutine for avsetning av uavvikla ferie i 2021 medfører at fjorårets post per same periode ikkje kan samanliknast.

2) Pensjonar blir kostnadsførte basert på faktisk påkommen premie for rekneskapsåret. Premiesats for 2021 er 17,1 %. Premiesatsen for 2020 var 19,05 %.

3) Inneheld løn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgjevaravgift og pensjonskostnader).

Note 3 Immaterielle egedelar

	Programvare og liknande rettar	Immaterielle egedelar under utføring	Sum
<i>Anskaffingskost 01.01.2021</i>	53 407	-	53 407
Tilgang i 2021	12 392	-	12 392
Avgang anskaffingskost i 2021	-	-	-
Frå immaterielle egedelar under utføring til anna gruppe i 2021	-	-	-
<i>Anskaffingskost 31.12.2021</i>	65 799	-	65 799
Akkumulerte nedskrivningar 01.01.2021	-	-	0
Nedskrivningar i 2021	-	-	0
Akkumulerte avskrivningar 01.01.2021	45 695	-	45 695
Ordinære avskrivningar i 2021	5 577	-	5 577
Akkumulerte avskrivningar avgang i 2021	-	-	-
Balanseført verdi 31.12.2021	14 527	-	14 527

Note 4 Varige driftsmiddel

	Tomter	Bygninger og annan fast eigedom	Maskiner og transport- middel	Driftslausøyre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utføring	Infrastruktur - egedelar	Sum
<i>Anskaffingskost 01.01.2021</i>	2 085 867	53 263 585	76 672	135 181	7 293 169	4 260 402	67 114 876
Tilgang i 2021	-	1 211 367	6 417	14 915	3 926 014	9 272	5 167 985
Avgang stoppa prosjekt	-	-	-	-	-205 395	-	-205 395
Avgang anskaffingskost i 2021	-3	-123 650	-	-180	-	-	-123 833
Frå anlegg under utføring til anna gruppe i 2021	-	-	-	-	-1 220 639	-	-1 220 639
Anskaffingskost 31.12.2021	2 085 864	54 351 303	83 089	149 916	9 793 149	4 269 674	70 732 994
Akkumulerte nedskrivningar 01.01.2021	15 081	22 811	-	-	-	41	37 933
Nedskrivningar i 2021	-	-	-	-	-	-	-
Akkumulerte avskrivningar 01.01.2021	-	15 909 913	52 161	98 827	-	868 667	16 929 567
Ordinære avskrivningar i 2021	-	1 205 933	8 237	16 092	-	95 503	1 325 765
Akkumulerte avskrivningar avgang i 2021	-	-70 639	-	-180	-	-	-70 819
Balansført verdi 31.12.2021	2 070 783	37 283 285	22 691	35 177	9 793 149	3 305 463	52 510 548

Avskrivings-satsar (levetider)	Inga avskrivning	10–60 år dekomponert lineært	3–15 år lineært	3–15 år lineært	Inga avskrivning	Verksemds- spesifikt	Sum
<i>Avhending av varige driftsmiddel i 2021</i>							
Salssum ved avgang anleggsmiddel	8 041	206 078					214 119
Bokført verdi avhenda anleggsmiddel	-3	-53 010					-53 013
Rekneskapsmessig vinst/tap	8 038	153 067	-	-	-	-	161 105

Note **5** Andre driftskostnader

	31.12.2021	31.12.2020
Husleige	39 482	42 611
Vedlikehold egne bygg og anlegg	10 444	9 193
Vedlikehold og ombygging av leigde lokale	1 513	730
Andre kostnader til drift av eigaedom og lokale	29 866	29 924
Leige av maskiner, inventar og liknande	95 036	84 118
Mindre utstyrsanskaffingar	28 029	38 034
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 535	3 304
Kjøp av konsulenttenester 1)	27 481	53 116
Kjøp av andre framande tenester 2)	22 995	15 014
Reiser og diett	21 478	23 295
Tap ved avgang anleggsmiddel m.v.	32 686	15 715
Andre driftskostnader	42 751	40 935
Andre driftskostnader balanseført som eigaedom under utføring	-25 329	-27 746
Sum andre driftskostnader	327 966	328 243

1) Kjøp av konsulenttenester		
Konsulenttenester innan økonomi, revisjon og juss	127	2 666
Konsulenttenester til utvikling av programvare, IKT løysingar mv.	19 004	30 648
Konsulenttenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgjeving mv.	4 278	9 372
Andre konsulenttenester	3 387	6 988
Kjøp av rådgjevingstenester, HR	686	3 442
Sum kjøp konsulenttenester	27 481	53 116

2) Kjøp av andre framande tenester		
Innleige av vikarar	13 683	3 144
Kjøp av tenester til løpande driftsoppgåver, IKT	4 723	2 778
Kjøp av andre framande tenester	4 590	9 092
Sum kjøp andre framande tenester	22 995	15 014

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leigeavtalar

Lengda som er att	Type eigedel					Sum
	Immaterielle eigedelar	Tomter, bygningar og annan fast eigaedom	Maskiner og transportmiddel	Driftslausøyre, inventar, verktoy og liknande	Infrastruktur-eigedelar	
Lengd inntil 1 år	-	495	13 360	18 002	-	31 857
Lengd 1–5 år	-	5 550	27 124	36 550	-	69 225
Lengd over 5 år	-	33 437	-	-	-	33 437
Kostnadsført leigebetaling for perioden	-	39 482	40 484	54 553	-	134 518

Note 6 *Finansinntekter og finanskostnader*

Finansinntekter	31.12.2021	31.12.2020
Renteinntekter	298	140
Valutavinst (agio)	9	5
Utbyte frå selskap	-	-
Anna finansinntekt	-	-
Sum finansinntekter	307	144
Finanskostnader	31.12.2021	31.12.2020
Rentekostnad	834	616
Nedskrivning av aksjar	-	-
Valutatap (disagio)	-	-
Anna finanskostnad	-	-
Sum finanskostnader	834	616

Note 7A *Samanheng mellom avrekna med statskassa og mellomværande med statskassa*

A) Forklaring til at resultatet for perioden ikkje er lik endring i avrekna med statskassa i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Avrekna med statskassa i balansen	52 167 213	49 751 592	-2 415 621

Bakgrunnen for at resultatet for perioden ikkje er lik endring i avrekna med statskassa i balansen for bruttobudsjetterte verksemdar, er at konsernkontoane i Noregs Bank inngår som ein del av avrekna med statskassa i balansen. I tillegg tek ein omsyn til enkelte transaksjonar som ikkje er knytte til drifta av verksemdar og transaksjonar som ikkje medfører ut- eller innbetaling. Nedanfor viser vi dei ulike postane som er grunnen til at endring i avrekna med statskassa i balansen ikkje er lik resultatet for perioden.

Endring i avrekna med statskassa

Konsernkontoar i Noregs Bank

- Konsernkonto utbetaling	-9 274 902
+ Konsernkonto innbetaling	5 412 844
Netto trekk konsernkonto	-3 862 059
<i>Innbetalningar og utbetalningar som ikkje inngår i drifta av verksemda (er gjennomstrøymingspostar)</i>	
- Innbetaling innkrevjingsverksemd og andre overføringar	-
+ Utbetaling tilskotsforvaltning og andre overføringar	-
<i>Bokføringar som ikkje går over bankkonto, men direkte mot avrekning med statskassa</i>	
+ Inntektsført frå løyving (underkonto 1991)	3 949 691
- Gruppeliv/arbeidsgjevaravgift (underkonto 1985 og 1986)	-137 851
+ Nettoordning, statleg betalt meirverdiavgift (underkonto 1987)	-
<i>Andre avstemmingspostar</i>	
Spesifikasjon av andre avstemmingspostar	-2 365 401
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	-2 415 621
Resultat av aktivitetane i perioden før avrekning med statskassa	-
Sum endring i avrekna med statskassa	-2 415 621

Note **7B** Samanheng mellom avrekna med statskassa og mellomverande med statskassa

B) Forskjellen mellom avrekna med statskassa og mellomverande med statskassa

	31.12.2021	31.12.2021	Forskjell
	Spesifisering av bokført avrekning med statskassa	Spesifisering av rapportert mellomverande med statskassa	
<i>Immaterielle egedelar og varige driftsmiddel</i>			
Immaterielle egedelar	14 527	-	14 527
Varige driftsmiddel	52 510 548	-	52 510 548
Sum	52 525 075	-	52 525 075
<i>Finansielle anleggsmiddel</i>			
Investeringar i aksjar og lutdelar	-	-	-
Obligasjonar	-	-	-
Andre krav	-	-	-
Sum	-	-	-
<i>Omløpsmiddel</i>			
Behaldningar av varer og driftsmateriell	-	-	-
Kundekrav	149 484	-	149 484
Opptente, ikkje fakturerte inntekter	550 580	-	550 580
Andre krav	121 979	33	121 946
Bankinnskott, kontantar og liknande	-	-	-
Krav som gjeld innkrevjingsverksemd og andre overføringar til staten	-	-	-
Sum	822 043	33	822 010
<i>Langsiktige plikter og gjeld</i>			
Avsetningar langsiktige plikter	-	-	-
Anna langsiktig gjeld	-	-	-
Sum	-	-	-
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	-279 969	-	-279 969
Skuldig skattetrekk og andre trekk	-47 384	-47 326	-58
Skuldige offentlege avgifter	-12 047	10 826	-22 872
Avsette feriepengar	-106 524	-	-106 524
Motteken forskotsbetaling	-43 026	-	-43 026
Anna kortsiktig gjeld	-690 955	-	-690 955
Gjeld vedrørande tilskotsforvaltning og andre overføringar frå staten	-	-	-
Sum	-1 179 904	-36 500	-1 143 404
Sum	52 167 213	-36 468	52 203 681

Mellomverande med statskassa består av kortsiktige krav og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapen (S-rapport). Avrekna med statskassa viser finansieringa av verksemda sine netto egedelar og gjeld.

Note 8 *Kundekrav*

	31.12.2021	31.12.2020
Kundekrav til pålydande	149 723	116 126
Avsett til forventa tap	-240	-240
Sum kundekrav	149 484	115 886

Fordeling av kundekrav per 31.12.2021

	Ikkje forfalle	0–10 dagar	10–30 dagar	30–60 dagar	Over 60 dg	Sum
Forsvarssektoren	102 235	10 400	3 162	-172	8 086	123 711
Annan offentlig sektor	16 309	637	471	273	3 531	21 221
Andre	341	406	990	771	2 284	4 791
Sum	118 885	11 443	4 624	871	13 901	149 723

Fordeling av kundekrav per 31.12.2020

	Ikkje forfalle	0–10 dagar	10–30 dagar	30–60 dagar	Over 60 dg	Sum
Forsvarssektoren	48 746	30 654	5 184	1 899	5 673	92 157
Annan offentlig sektor	12 523	211	598	292	2 355	15 979
Andre	1 658	555	105	1 890	3 781	7 989
Sum	62 927	31 420	5 887	4 082	11 810	116 126

Note 9 *Andre kortsiktige krav*

	31.12.2021	31.12.2020
Andre krav på tilsette	33	275
Forskotsbetalt leige	2 382	10 009
Andre forskotsbetalte kostnader	119 564	110 918
Sum andre krav	121 979	121 202

Note 10 *Anna kortsiktig gjeld*

	31.12.2021	31.12.2020
Skuldig løn	-	-
Anna gjeld til tilsette	-	-
Påkomne kostnader	633 981	538 819
Avstemningsdifferansar ved rapportering til statsrekneskapen	-	-
Avsett pensjonspremie til SPK, arbeidsgjevarden	-	-
Anna kortsiktig gjeld	56 973	96 770
Sum anna kortsiktig gjeld	690 955	635 589

Note 11 Opptente, ikkje fakturerte inntekter / Motteken forskotsbetaling

	31.12.2021	31.12.2020
Opptente, ikkje fakturerte inntekter (krav)		
Opptent inntekt løyvingfinansierte investeringsprosjekt	382 647	322 524
Opptent inntekt driftsløyving	12 945	8 687
Opptent inntekt tilleggstenester	89 667	74 153
Opptent inntekt husleige	5 987	1 681
Opptent inntekt forsyning	52 661	723
Opptent inntekt prosjekt innanfor sektoren	4 536	4 261
Opptent inntekt prosjekt utanfor sektoren	2 137	5 374
Sum opptente, ikkje fakturerte inntekter	550 580	417 403
Motteken forskotsbetaling (gjeld)		
Forskotsinnbetalt husleige	7 273	1 355
Forskotsinnbetalt forsyning	3 506	31 948
Forskotsinnbetaling oppdragsprosjekt	11 475	15 111
Løpande avrekning motteken inntekt for bustad og kvarter	14 146	9 658
Andre forskotsbetalingar	6 626	155
Sum motteken forskotsbetaling	43 026	58 227

Note 12 Leverandørgjeld

	31.12.2021	31.12.2020
Leverandørgjeld innland	279 496	198 769
Leverandørgjeld utland	473	87
Sum leverandørgjeld	279 969	198 855

Fordeling av leverandørgjeld per 31.12.2021

	Ikkje forfalle	0–10 dagar	10–30 dagar	30–60 dagar	Over 60 dg	Sum
Leverandørgjeld innland	279 855	-	3	11	-372	279 496
Leverandørgjeld utland	473	-	-	-	-	473
Sum	280 328	-	3	11	-372	279 969

I tillegg til balanseført leverandørgjeld har FB heile tida fakturaer i arbeidsflyt som ventar på attestasjon og godkjenning. Om noko er uklårt omkring desse fakturaene, vil dei ikkje bli attesterte og godkjende før ein har vorte samd med leverandør. I tabellen finst nærare detaljar pr. 31.12.2021. I den utstrekning heile eller delar av desse fakturabeløpa er påkomne kostnader, er dei sette av i rekneskapen som anna kortsiktig gjeld.

Opne postar – ikkje behandla per 31.12.2021

	Ikkje forfalle	Forfall 2021	Forfall 2020	Forfall 2019	Forfall 2018	Sum
I ordinær arbeidsflyt	225 388	176 772				402 161
Forseinka arbeidsflyt		12 130				12 130
I dialog/omtvista krav		30 966	17 967	2 723	353	52 009
Total	225 388	219 869	17 967	2 723	353	466 300

